



Billund
kommune

Miljøgodkendelse og revurdering af svineproduktion

Gilbjergvej 21, 7250 Hejnsvig

Oktober 2018

Dato: 11-10-2018

Teknik & Stabe

Natur og Miljø
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf. 7972 7200

www.billund.dk

Journalnr.: 09.17.19 P19

Sagsnr.: 18/13576

P10.2.4.1 vs 2

Ks.: OSC/MHA

Sagsbehandler:

Mette Hammershøj

Tlf. 7972 7101

mha@billund.dk

INDLEDNING.....	3
EJENDOMS- OG VIRKSOMHEDSOPLYSNINGER	3
HØRING	4
GODKENDELSE AF HUSDYRPRODUKTIONEN PÅ GILBJERGVEJ 21, 7250 HEJNSVIG	5
AFGØRELSENS OMFANG OG FORUDSÆTNINGER	5
ØVRIGE FORHOLD	6
IKKE-TEKNISK RESUMÉ	
VILKÅR	
GODKENDELSENS UDNYTTELSE OG VARIGHED	
OFFENTLIGGØRELSE MV.....	
KLAGEVEJLEDNING	
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING.....	
INDLEDNING	19
BESKRIVELSE OG VURDERING AF DET ANSØGTE PROJEKT	19
Husdyrbrugets beliggenhed	20
Stalde og produktioner	21
Gødningsproduktion og -opbevaring	23
BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget.....	24
Foder	28
Energi- og vandforbrug.....	29
Affald	32
Spildevand.....	33
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ M.M.	34
Lugt.....	34
Støj, rystelser og transport	36
Støv, fluer og skadedyr	39
Lys	40
Landskab og kulturmiljø	40
Driftsforstyrrelser og uheld	41
PROJEKTETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD	43
Anlæggets nærhed til kategori 1- og 2-natur	44
Ammoniakdeposition i naturområder fra anlægget.....	44
Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur	45
Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur....	46
Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder Kategori 3-natur	46
Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)	48
Bilag IV arter	48
BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	50
OPHØR	53
ALTERNATIVE MULIGHEDER	53
SAMLET VURDERING	54
BILAG	56

Indledning

Billund Kommune meddelte den 24. november 2011 Trøllundgaard 1998 ApS, Arnakvej 30, 8270 Højbjerg, miljøgodkendelse til etablering og drift af svineproduktion på Gilbjergvej 21, 7250 Hejnsvig. Der er godkendt et husdyrbrug med 1.200 årssøer og eget poltetillæg, svarende til 1600 smågrise og 1200 polte (slagtesvin), i alt 317,27 DE. Kommunen har efterfølgende den 1. oktober 2012 meddelt et tillæg til godkendelsen, idet virksomheden i forbindelse med detailprojekteringen af det i 2011 godkendte anlæg ønskede at anvende nogle ændrede indretninger. Afgørelserne blev meddelt efter hhv. § 12 stk. 2 og § 12 stk. 3 i den da-gældende Husdyrbruglov¹.

Virksomheden har den 8. juni 2018 ansøgt om godkendelse af udvidelser og ændringer. Der er ansøgt om miljøgodkendelse efter reglerne i nugældende Husdyrbruglov² til udvidelse med en staldbygning og større besætning.

Billund Kommune har derfor udarbejdet en ny godkendelse på baggrund af en ansøgning modtaget via Husdyrgodkendelse.dk. Godkendelsen meddeles i henhold til § 16a, stk. 2, i Husdyrbrugloven, idet lovens bestemmelser om godkendelse efter § 16 får virkning, når et husdyrbrug omfattet af godkendelse efter § 12 foretager ændringer eller udvidelser, jf. overgangsbestemmelserne i § 10, stk. 2, i lovens kapitel 10.

Miljøgodkendelsen fastlægger de vilkår, der skal gælde for Gilbjergvej 21, 7250 Hejnsvig, i Billund Kommune. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget, herunder de ansøgte udvidelser og ændringer, kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt resourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelsen, har Billund Kommune lavet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af husdyrbruget. Vurderingen omfatter i overensstemmelse med § 33 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen³ alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår. Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering fremgår af det nedenstående.

Ejendoms- og virksomhedsoplysninger

Gilbjergvej 21, 7250 Hejnsvig, *matrikel nr. 1a, Gilbjerg By, Hejnsvig* (se bilag 1). Ejendomsnummeret er 5 300 006 808. Bedriftens CVR nr. er 21223271. CHR nr.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

² LBK nr. 256 af 21/03/2017. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., med senere ændringer

³ BEK nr. 1380 af 30/11/2017 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

er 64 054. Husdyrbruget ejes og drives af Trøllundgaard 1998 ApS, Arnakvej 30, 8270 Højbjerg.

Høring

Høring af ansøgningen

Ansøgningen om miljøgodkendelse blev i overensstemmelse med Husdyrbruglovens § 55, stk. 2 og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 56, offentliggjort på Billund Kommunes hjemmeside den 29. juni 2018. Offentligheden har herved indenfor en frist på 2 uger haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger.

Kommunen har ikke indenfor den fastsatte tidsfrist modtaget bemærkninger i den forbindelse.

Ejendommens driftsbygninger ligger mere end 6 km fra kommuneskel til nærmeste nabokommune. Da der heller ikke vurderes at være andre eksterne myndigheder, som berøres af sagen, har Billund Kommune ikke indhentet udtalelse fra eksterne berørte myndigheder efter lovens § 55, stk. 2.

Høring af udkast til miljøgodkendelse

Et udkast til miljøgodkendelse har i overensstemmelse med Husdyrbruglovens § 55, stk. 4, været sendt i høring i 30 dage til den 8. oktober 2018, hvor ansøger og øvrige parter i sagen har haft mulighed for at komme med bemærkninger til projektet.

Udkastet blev sendt til:

Trøllundgaard 1998 ApS, Arnakvej 30, 8270 Højbjerg

Med kopi til:

Konsulent ved LMO, Anne Kirkegaard, aki@lmo.dk

Naboer og andre beboere i området, som ligger indenfor en beregnet lugtkonsekvenszone på 942 meter (se nærmere herom i nedenstående afsnit om lugt):

Ejer, Gilbjergvej 9, 6623 Vorbasse

Ejere, Gilbjergvej 11, 6623 Vorbasse

Ejer, Gilbjergvej 18, 7250 Hejnsvig

Ejer, Gilbjergvej 18, 7250 Hejnsvig

Beboere, Gilbjergvej 18, 7250 Hejnsvig

Ejere, Gilbjergvej 20, 7250 Hejnsvig

Ejere, Gilbjergvej 25, 7250 Hejnsvig

Ejere, Gilbjergvej 27, 7250 Hejnsvig

Ejere, Gilbjergvej 28, 7250 Hejnsvig

Ejer, Gilbjergvej 31, 7250 Hejnsvig

Beboere, Gilbjergvej 31, 7250 Hejnsvig

Ejer, Kolding Landevej 51, 7250 Hejnsvig

Der er ikke foretaget høring af ejere af øvrige nabomatrikler, idet afgørelsen vurderes at være af underordnet betydning for disse.

Ejendommens driftsbygninger ligger mere end 6 km fra kommuneskel til nærmeste nabokommune. Da der heller ikke vurderes at være andre eksterne myndigheder, som berøres af sagen, har Billund Kommune ikke sendt udkastet til eksterne berørte myndigheder efter reglerne i § 53 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Billund Kommune har ikke modtaget bemærkninger indenfor høringsperioden.

Godkendelse af husdyrproduktionen på Gilbjergvej 21, 7250 Hejnsvig

Virksomheden har den 8. juni 2019 ansøgt Billund Kommune om miljøgodkendelse til udvidelser og ændringer.

Endvidere er der efterfølgende tilsendt kommunen opdateret ansøgningsmateriale. Ansøgningen var fuldt oplyst den 17. august 2018.

Med denne afgørelse meddeler Billund Kommune godkendelse af husdyrbrugets anlæg og produktion, herunder de ansøgte udvidelser og ændringer, efter § 16a, stk. 2, i Husdyrbrugloven, idet Billund Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Driften af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i nedenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Afgørelsens omfang og forudsætninger

Som nævnt ovenfor er landbrugsaktiviteterne på Gilbjergvej omfattet af en miljøgodkendelse fra 2011 og et tillæg fra 2012.

Vilkårene i disse afgørelser er vist i bilag 6. Vilkår vedrørende udbringningsarealer i disse afgørelser bortfaldt den 1. august 2017, jf. overgangsbestemmelserne i § 10, stk. 6, i Husdyrbruglovens kapitel 10. Dette vedrører alene vilkår 60 i bilag 6. Godkendelser under Husdyrbrugloven regulerer efter denne dato alene miljøpåvirkninger fra husdyrbrugenes anlæg, hvilket også gælder for denne nye godkendelse.

Med denne nye afgørelse bortfalder samtlige tilbageværende vilkår i de ovennævnte afgørelser, således at husdyrbrugets anlæg fremover alene reguleres ved vilkårene i den nye afgørelse. Vilkårene i denne nye afgørelse består dels af vilkår, som er overført fra de hidtidige godkendelser, og dels af nye vilkår. Der er redegjort nærmere for dette i afgørelsens miljøtekniske redegørelse og vurdering nedenfor.

Ud over ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk har kommunen modtaget en miljøteknisk beskrivelse, samt en miljøkonsekvensrapport, jf. Husdyrgodkendelsesbe-

kendtgørelsens § 4, stk. 3. I afgørelsen indgår herudover oplysninger fra husdyrbrugets eksisterende miljøgodkendelser.

I det omfang andet ikke er nævnt i afgørelsen, er den meddelt på baggrund af de oplysninger, som kommunen har modtaget i forbindelse med sagen, hvorfor afgørelsen hviler herpå.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt, herunder byggetilladelser, samt tilladelser iht. Spildevandsbekendtgørelsen⁴.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de deri nævnte krav og regler kan være en skærpelse af dens godkendelses vilkår.

Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt iht. § 16a i Husdyrbrugloven, eller der er gennemført en anmeldelsesprocedure efter reglerne for anmeldelse i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Ikke-teknisk resumé

Indledning

Husdyrbruget på Gilbjergvej 21, 7250 Hejnsvig, blev i 2011 godkendt efter reglerne i den dagældende Husdyrbruglov til udvidelser af bygninger og til en svinebesætning på maksimalt 317,27 DE (dyreenheder).

Der er nu ansøgt om udvidelse med en ny stald og besætning.

I stedet for dyreenheder skal reguleringen af den ansøgte fremtidige indretning og drift af husdyrbruget efter den nugældende Husdyrbruglov baseres på størrelsen af staldarealer og på husdyrbrugets mulighed for at udnytte de opgjorte staldarealer med forskellige grupperinger af dyretyper (flexgrupper).

I ansøgningen er miljøpåvirkningerne derfor beregnet ud fra husdyrbrugets staldarealer og dyregrupper, og der er foretaget en sammenstilling med forureningen i forhold til den aktuelt godkendte indretning og drift (nudrift). I beregningerne for den ansøgte drift indgår, at staldarealerne udvides med den nye stald.

Billund Kommune har ud fra de oplyste miljøpåvirkninger foretaget en vurdering af, om påvirkningerne er acceptable i forhold til de krav, der normalt stilles i lovgivningen. Et resumé heraf kan ses nedenfor.

Afstandsforhold

Ejendommen er placeret i landzone (se bilag 1). Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt er Gilbjergvej 25, som ligger ca. 400 m nordvest for staldene. Nærmeste samlede bebyggelse er 'Skjoldbjerg' der er beliggende ca. 2.800 meter

⁴ BEK. nr. 1469 af 12/12/2017. Bekendtgørelse om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

nordøst for ejendommens anlæg. Der er ca. 3.700 meter til nærmeste byzone, 'Hejnsvig'.

For nye husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, der medfører forøget forurening, er der i Husdyrbrugloven krav om minimumsafstande til en række forureningsfølsomme omgivelser.

Billund Kommune har vurderet, at de ansøgte udvidelser og ændringer af husdyrbruget på Gilbjergvej 21 kan overholde disse afstandskrav.

Anlæg, besætning og gødning

Der er ansøgt om miljøgodkendelse til at opføre en ny staldbygning til avlsdyr på ca. 2.276 m² med et produktionsareal på ca. 1528 m² umiddelbart syd for den eksisterende drægtighedsstald. Ejendommens staldarealer vil herved blive udvidet til ca. 6.989 m² med et samlet produktionsareal på ca. 4156 m².

Husdyrbrugets indretning, samt de ansøgte udvidelser og ændringer kan ses i bilag 2.

Gylle opbevares i to gylletanke på hver 4.500 m³, som begge er overdækket. Husdyrbrugets opbevaringskapacitet opfylder kravene i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Staldanlæg og gødningsopbevaring afdamper ammoniak, som kan påvirke naturen omkring husdyrbruget. Derfor er der krav om, at staldene skal indrettes med miljøvenlig teknik (BAT), så fordampningen pr. areal er lille.

Ansøgningssystemets beregninger af husdyrbrugets ammoniakemission viser, at der er en lille overskridelse af de BAT-betingede emissionskrav. Som emissionsreducerende tiltag anvendes overdækning af gyllebeholderne og gyllekøling i eksisterende stalde og den nye stald. Ansøger har redegjort for, at der ikke kan gennemføres yderligere emissionsreducerende tiltag, hvor der er proportionalitet mellem miljøgevinst og omkostninger.

I overensstemmelse med principperne i tidligere afgørelser fra Natur- og Miljøklagenævnet, har kommunen vurderet, at overskridelsen skal betragtes som en bagatel, og at det ansøgte kan godkendes på det foreliggende grundlag.

Lugt, støv, fluer, støj og lys

I ansøgningen er det oplyst, at der kan forekomme støj fra:

- Ventilationsanlægget
- Korn tørringsanlæg, der er placeret i foderladen
- Højtryksrensere, som primært anvendes indendørs
- Kornmølle i foderlade
- Foderanlæg i foderlade

Herudover vil der forekomme støj ved transport til og fra ejendommen.

Flere af støjklenderne er placeret i lukkede bygninger, fx højtryksrensere og foderanlæg. Kompressor til foderanlæg er placeret på vibrationsfri belægning. Det forsøges så vidt muligt at holde støjperioden inden for normal arbejdstid.

Antallet af transporter (til- og frakørsel regnes for én transport) er i den ansøgte drift opgjort til ca. 783 stk. om året, hvilket er en stigning på ca. 50 transporter i forhold til nudriften.

Det er vurderet i ansøgningen, at håndtering af foder ikke vil medføre nævneværdige støvgener for omgivelserne, da foderet opbevares i siloer placeret udendørs eller i foderladen, og da foderet så vidt muligt håndteres i lukkede systemer. Halm opbevares indendørs i foderladen.

Det er oplyst, at der i forbindelse med dyreholdet kan forekomme skadedyr. Der foretages rottebekæmpelse og biologisk og kemisk fluebekæmpelse efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Rottebekendtgørelsen.

Om lyspåvirkninger er det i ansøgningen oplyst, at der etableres dagslysstyring i den nye stald, der slukker lyset, når der kommer tilstrækkeligt med sollys ind. Der etableres alene udendørs orienteringsbelysning – ikke udendørs arbejdslys. Udendørs belysning er sensorstyret og vil kun være tændt efter behov.

Der anvendes lys i staldene indenfor normal arbejdstid.

I ansøgningssystemet er det beregnet, at husdyrbruget kan overholde reglerne om lugtgeneafstand til nærmeste boliger, til nærmeste samlede bebyggelse, og til nærmeste byzone. I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Billund Kommune har vurderet, at udvidelserne ikke vil medføre betydende ændringer i husdyrbrugets frembringelse af lugt, støv, fluer eller støj, og at husdyrbruget på Gilbjergvej 21 vil kunne drives uden væsentlige påvirkninger i omgivelserne.

I denne nye godkendelse er der stillet vilkår med støjgrænser, og der er krav om, at virksomheden skal undersøge og afhjælpe påvirkningerne, hvis kommunen vurderer, at der er væsentlige gener fra lugt, fluer, støv eller støj. I forhold til lys, er der stillet krav om, at husdyrbruget ikke må give anledning til gener i omgivelserne, som kommunen vurderer, er væsentlige.

Landskab mv.

Ejendommen ligger ikke indenfor områder, som er omfattet af beskyttelseshensyn i forhold til kultur, landskab eller natur.

Der er ansøgt om udvidelse med en staldbygning, som udføres i tilknytning til de eksisterende bygninger og anlæg.

Det er kommunens vurdering, at de ansøgte ændringer og udvidelser ikke vil ændre oplevelsen af landskabet væsentligt.

Natur

Nærmeste Natura 2000 område, *Hedeområder ved Store Råbjerg*, ligger ca. 3,4 km mod nord. Mod sydøst ligger *Randbøl Hede og klitter i Frederikshåb Plantage*,

som ligger ca. 3,4 km fra ejendommen. Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger nogle naturområder, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Der er i ansøgningen foretaget beregninger af, hvilken påvirkning fordampningen af ammoniak fra stalde og gødningsopbevaring medfører i naturområderne. Beregningerne viser, at der ikke sker væsentlige påvirkninger.

Kommunen kan konstatere, at ammoniakpåvirkningerne i den omgivende natur overholder de generelle beskyttelsesniveauer, der er fastsat i reglerne, og det er kommunens vurdering, at husdyrbruget ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til etablering og drift af husdyrbruget med de ansøgte udvidelser og ændringer, idet husdyrbruget under overholdelse af de fastsatte vilkår, ikke indebærer væsentlig indvirkning på miljøet.

Med venlig hilsen

Mette Hammershøj
Miljøsagsbehandler, Landbrug
Billund Kommune, Natur og Miljø

Vilkår

Godkendelsen meddeles på nedenstående vilkår, som gælder for husdyrbrugets eksisterende og fremtidige anlæg og drift. Vilkår fra husdyrbrugets tidligere godkendelse fra 2011 og 2012 er vist i bilag 6. Disse vilkår bortfalder med nærværende afgørelse og erstattes af nedenstående vilkår.

Indretning og drift

1. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, herunder som beskrevet i ansøgningsmaterialet og i den miljøtekniske beskrivelse.
2. Før etablering af nye anlæg skal der indhentes byggetilladelse iht. byggesreglementet fra Billund Kommune.
3. Vilkår vedr. drift skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Ændring af ejerforhold eller ansvar for driften skal meddeles Billund Kommune senest 1 måned efter ændringen.

Anlæg

5. Husdyrbruget skal indrettes med de stalde, staldsystemer og produktioner, der er anført i godkendelsens tabel 1 (jf. afsnittet "Stalde og produktioner").
6. I gyllekanalerne under stier i staldene skal der etableres gyllekøling i det omfang og med den effekt, der er anført i godkendelsens tabel 3.
7. Etablering af den nye stald (ny afprøvningsstald, jf. bilag 2B) må ikke opstartes, inden virksomheden har redegjort overfor tilsynsmyndigheden, at gyllekølingsanlæggene kan tilvejebringe den i ansøgningen forudsatte reduktionseffekt, jf. vilkår 6 (ved en årlig driftstid på 8.760 timer) i staldanlæggenes samlede ammoniakemission. Redegørelsen skal indeholde beskrivelse og tegningsmateriale for varmeslangernes placering i staldenes gyllekanaler, anlæggets procesmæssige opbygning, relevant tegningsmateriale og anlægsdata, herunder datamateriale fra anlægsleverandøren, samt beregningsmæssig redegørelse for anlæggets ydelse og den afledte reduktion i ammoniakemissionen. Redegørelsen skal være baseret på grundlaget for teknologien "Gyllekøling i stalde med rørudslusning (slagtesvin, søer og smågrise)" på Miljøstyrelsens Teknologiliste og skal belyse relevante nøgletal herfra, herunder opgørelse af det kølede areal i hvert staldafsnit og summen heraf og varmepumpens leverede årlige køleydelse.
8. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumperne. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i KWh.

9. Varmepumper skal levere en årlig køleydelse, som mindst er ligeså stort, som det er dokumenteret nødvendigt (jf. vilkår 7) for at opnå den i ansøgningen forudsatte reduktionseffekt.
10. Gyllekølingsanlæg skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlæg må ikke kunne genstarte automatisk.
11. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
12. Ved udskiftning af varmepumpe, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden, før anlægget tages i drift.
13. Ved gyllebeholdere skal der, såfremt beholderen er udstyret med en pumpeanordning, etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle finder sted. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning er afsluttet. Opsamlet spildevand skal overpumpes til gyllebeholderen. Rent overfladevand fra pladsen kan opsamles og udsprinkles eller nedsives, når pladsen forinden er rengjort efter brug.
14. Gyllebeholderne skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
15. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Gødningsopbevaring og -håndtering

16. Pumpning til og fra gyllebeholdere skal ske under opsyn.

Energi- og vandforbrug

17. Der skal anvendes lavenergibelysning i de nye driftsbygninger, herunder den nye stald.
18. Der skal være etableret vandmålere på husdyrbruget, som måler vandforbruget til bygninger og drift, som vedrører husdyrproduktionen. Vandforbruget skal aflæses og journalføres mindst én gang årligt.
19. Ventilationsanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
20. Vand- og energiforbrug skal ligge indenfor rammerne af de i den miljøtekniske beskrivelse nævnte størrelser. Hvis forbruget efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentligt større, skal husdyrbruget på tilsynsmyndig-

hedens anmodning lade en sagkyndig gennemgå ejendommen med henblik på udpegning af reduktionsmuligheder.

Affald

21. Husdyrbrugets opbevaring og håndtering af affald skal foregå sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.
22. Farligt affald skal opbevares i tætte, lukkede beholdere, der er mærkede, så det tydeligt fremgår, hvad de indeholder. Beholderne skal opbevares under tag og være beskyttet mod vejrlig. Oplagspladsen skal have en tæt belægning og være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand eller kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største beholder, der opbevares.

Spildevand /overfladevand

23. Overfladevand fra arealer, hvor der kan ske spild med forurenende foder eller gødning eller opstå anden forurening, må ikke afledes til dræn, vandløb eller nedsivning. Afledningen af ejendommens overfladevand må ikke udvides, inden kommunen har meddelt tilladelse hertil.
24. Tagvand skal nedsives i faskiner i overensstemmelse med gældende vejledning, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning.

Lugt

25. Husdyrbruget må ikke give anledning til lugtpåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtfrembringelse begrænses mest muligt.
26. Hvis tilsynsmyndigheden finder, at virksomheden giver anledning til væsentlig lugtpåvirkning, skal virksomheden foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til lugtfrembringelse udført og i fornødent omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om sagkyndig undersøgelse, skal myndigheden tilsendes den sagkyndiges redegørelse med anbefalede lugtreducerende tiltag, samt en tids- og handlingsplan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.

Støj og vibrationer

27. Virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågivende omkring støjfrembringelse i natperioden (kl. 22.00 – 07.00), herunder fra mobile støjklender.

28. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, konstante, korrigerede støjni-
veau, ved omliggende beboelse og deres udendørs opholdsarealer, må
maksimalt udgøre følgende værdier:

Dage	Tidspunkter	Ved beboel- se i det åbne land	Midlingstid
Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB (A)	8 timer
	kl. 18.00 - 22.00	45 dB (A)	1 time
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB (A)	7 timer
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB (A)	4 timer
Søn - og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB (A)	8 timer
Alle dage ¹	kl. 22.00 – 07.00	40 dB (A)	½ time

¹Støjens spidsværdi må om natten (kl. 22.00 - 07.00) ikke overstige 55 dB (A).

29. Husdyrbruget må ikke medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfre-
kvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurde-
ring er væsentlige.

Til - og frakørsel

30. Virksomheden skal planlægge mest mulig transport afviklet i dagperio-
den. Den årlige transport må ikke overstige den ansøgte mængde i et
omfang, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentligt.
31. Udstyr, der anvendes til transport og udkørsel af husdyrgødning, skal ved
udkørsel til offentlig vej være tæt og renholdt i et omfang, så spild und-
gås.
32. Tilkørselsveje og arealer omkring bygningerne, siloerne og gyllebeholde-
re m.m. skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning, jord
m.v.
33. Evt. spild skal fjernes efter arbejdets afslutning og/eller samme dag ved
arbejdstids ophør.

Støv

34. Husdyrbruget må ikke give anledning til støvpåvirkning i omgivelserne,
som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlig. I tørre perioder, hvor trans-
port kan give gener ved beboelser, institutioner m.v., skal virksomheden i
nødvendigt omfang tilrettelægge arbejdets udførelse med henblik på at
begrænse støvpåvirkning fra transport mellem ejendommen og markerne,
herunder om nødvendigt ved anvendelse af støvdæmpende foranstaltnin-
ger eller ved indstilling af transporterne under ugunstige vindforhold.

Skadedyrsbekæmpelse

35. Der skal overalt på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse, i
henhold til de veterinære bestemmelser.
36. Husdyrbruget må ikke give anledning til fluegener i omgivelserne, som til-
synsmyndigheden finder, er væsentlige. Hvis tilsynsmyndigheden finder,
at virksomheden giver anledning til væsentlige fluegener, skal virksomhe-

den foranledige sagkyndig undersøgelse af husdyrbrugets anlægs- og driftsmæssige kilder til fluefrembringelse udført og i fornødent omfang iværksætte afhjælpende foranstaltninger. Senest 2 måneder efter at tilsynsmyndigheden har fremsat krav om en sagkyndig undersøgelse, skal der tilsendes en redegørelse fra den sagkyndige, samt en plan for gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger. Hvis undersøgelsen og redegørelsen efter tilsynsmyndighedens vurdering er dækkende for hele husdyrbruget, kan en ny undersøgelse tidligst kræves udført igen efter et år.

37. Opbevaring af foder m.m. skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Lys

38. Husdyrbruget må ikke give anledning til lyspåvirkning i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige.
39. For at forebygge lyspåvirkning fra fremtidige bygninger skal eventuelle nye udendørs lamper ophænges lavt og med afskærmet lyskilde, så lysets spredning begrænses til det nødvendige operationsområde. Belysning i nye stalde skal anbringes, så lyset ikke kastes direkte ud gennem vinduer eller åbninger i bygningen.

Olietank

40. Olietanke skal drives jf. gældende Olietankbekendtgørelse⁵.

Driftsforstyrrelser og uheld

41. Der skal til enhver tid forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommen. Beredskabsplanen skal opbevares centralt i ejendommens driftsbygninger, og skal redegøre for, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe ulykken/uheldet og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

42. Olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan lilledes jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

⁵ BEK nr. 1611 af 10/12/2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines

43. Påfyldningspumper og slanger på brændstoftankningsanlæg skal holdes i en sådan tilstand, at de ikke giver anledning til spild. Påfyldning af brændstof på traktorer og andre landbrugsmaskiner skal ske på betonlagt plads, der er indrettet på en sådan måde, at evt. spild ikke medfører risiko for forurening af jord, grundvand, overfladevand og afløbssystemer. Tankpistol må ikke kunne fastlåses i åben stilling under påfyldning, medmindre pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.
44. Ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet, skal husdyrbruget straks foretage alarmering af alarmcentralen på telefon nr. 112, og afværgeforanstaltninger jf. beredskabsplanen skal iværksættes.

Bedste anvendelige teknik (BAT)

45. På tilsynsmyndighedens anmodning skal virksomheden redegøre for, at husdyrbrugets anlæg og drift er i overensstemmelse med de i bilag 4 oplyste teknikker. Tilsynsmyndigheden kan stille krav til, i hvilken form redegørelsen skal leveres, herunder f.eks. procedurebeskrivelser, driftsregistreringer, regnskabsforhold mv.

Tilsyn og kontrol/Egenkontrol

46. Husdyrbruget skal føre egenkontrol med energi, vand og råstofforbrug.
47. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
- afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen
 - kontrol af kølekredsens ydelse
48. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.
49. Registreringen fra datalogger, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
50. Der skal føres en logbog for gyllebeholderne, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
51. Såfremt tilsynsmyndigheden modtager støjklager over husdyrbrugets drift og produktion, er husdyrbruget på tilsynsmyndighedens anmodning forpligtet til at føre følgende egenkontrol:

For egen regning skal husdyrbruget dokumentere, at de stillede støjkrav er overholdt. Dokumentation kan maksimalt kræves én gang pr. år, hvis støjgrænserne er overholdt. Målinger/beregninger skal udføres og rappor-

teres som "Miljømåling – ekstern støj" i henhold til gældende lovgivning, og skal udføres af et laboratorium eller en person, som er godkendt til dette af Miljøstyrelsen.

Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på maksimalt ± 3 dB(A).

Resultaterne af målinger og beregninger skal være afleveret til tilsynsmyndigheden senest 3 måneder efter, at tilsynsmyndigheden har fremsat anmodning herom.

Ophør

52. Ved ophør af bedriften skal stalde, gyllekanaler/kummer og gødningsopbevaringsanlæg mv. tømmes og rengøres. Gødningsrester, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår.

Godkendelsens udnyttelse og varighed

I henhold til Husdyrbruglovens § 59a bortfalder en godkendelse eller en tilladelse efter §§ 16 a eller 16 b, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter at godkendelsen eller tilladelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen eller tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen eller tilladelsen for denne del. En godkendelse eller tilladelse anses iht. § 49 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri, anses en godkendelse eller tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

Herefter gælder, at hvis en del af godkendelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Revurdering

Miljøgodkendelsen for et IE-husdyrbrug, hvilket omfatter husdyrbruget på Gilbjergvej 21, skal jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 39, stk. 1 og 4, tages op til revurdering og ajourføres om nødvendigt af hensyn til udviklingen i den bedste tilgængelige teknik, når der er offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter. Det fremgår af bilag 5 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der den 21. februar 2017 blev offentliggjort en BAT-konklusion for "Intensivt opdræt af fjerkræ eller svin".

Miljøgodkendelsen for et IE-husdyrbrug skal endvidere, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 39, stk. 3, regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal dog revurderes senest 8 år efter, at husdyrbruget er godkendt første gang.

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 39, stk. 1, skal det ved revurderingen sikres, at kravene i bekendtgørelsens § 24, jf. bilag 3, pkt. A, og i §§ 25, 26 og 34, overholdes.

Med denne nye miljøgodkendelse vurderes samtlige vilkår og samles heri, således at husdyrbruget fremover alene reguleres ved denne nye afgørelse. Husdyrbrugets indretning, drift og emissioner vurderes i forhold til opfyldelse af nugældende BAT-krav, herunder krav i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 39, stk. 1 og i ovennævnte BAT-konklusion, og det er kommunens vurdering, at en selvstændig revurdering af den oprindelige miljøgodkendelse med tilhørende tillæg dermed er unødvendig. Det fastsættes derfor, at næste regelmæssige revurdering af miljøgodkendelsen skal ske i 2028, når der er forløbet 10 år efter meddelelsen af denne afgørelse.

Tilsynsmyndigheden skal dog tage godkendelsen op til revurdering efter gældende regler for tidsfrist, når der offentliggøres en ny BAT-konklusion, som vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter. Tilsynsmyndigheden skal endvidere tage godkendelsen op til revurdering i situationer anført i Husdyrbruglovens § 40, stk. 2.

Offentliggørelse mv.

Endelig afgørelse om miljøgodkendelse annonceres den 16. oktober 2018 på Billund Kommunes hjemmeside samt i Billund Ugeavis og Ugeavisen Grindsted.

Afgørelsen er sendt til:

Trøllundgaard 1998 ApS, Arnakvej 30, 8270 Højbjerg

Med kopi til:

Konsulent ved LMO, Anne Kirkegaard, aki@lmo.dk

Øvrige:

Sundhedsstyrelsen, syd@sst.dk

Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, ved Niels Barslund,
nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@aeraadet.dk

Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, lbt@sportsfiskeren.dk

Danmarks Naturfredningsforening, dnbillund-sager@dn.dk

Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) natur@dof.dk

DOF lokalafdeling, billund@dof.dk

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klageberettigede fremgår af § 84 – 88 i Husdyrbrugloven. Klagen skal være indgivet senest den 13. november 2018.

Du klager via Klageportalen, der ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Vejledning om, hvordan man skal logge på og anvende Klageportalen, kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnet hjemmeside, samt på www.borger.dk og

www.virk.dk. Klagen sendes gennem Klageportalen til kommunen. Når du klager som privatperson, skal du betale et gebyr på kr. 900, mens gebyret er 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen (det vil sige, at du har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til kommunen. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En eventuel klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Udnyttelse af afgørelsen inden klagefristens udløb sker på egen risiko

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder, eller - hvis sagen påklages - inden 6 måneder efter, at endelig afgørelse foreligger.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering af husdyrbruget danner baggrund for miljøgodkendelse af det ansøgte projekt og revurdering af reguleringen af husdyrbruget.

Hensigten med den miljøtekniske beskrivelse og vurdering er at undersøge, om virksomheden har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), samt om husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering beskriver og vurderer de miljøpåvirkninger af omgivelserne, som husdyrbruget inklusiv den ansøgte udvidelse giver anledning til. Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er indeholdt i Husdyrbrugloven, Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens digitale vejledning om tilladelse og miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Beskrivelse og vurdering af husdyrbruget

På vegne af husdyrbruget har konsulentfirmaet LMO indsendt ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget på Gilbjergvej 21, idet der ønskes godkendelse til udvidelse af anlæg og besætning. Der er ansøgt via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk, hvor den seneste version af ansøgningen er indsendt den 17. august 2018 (version 4). Ansøgningmaterialet redegør for de samlede påvirkninger fra det fremtidige husdyrbrug efter gennemførelse af de ansøgte udvidelser og ændringer.

Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering er foretaget med baggrund i det sidst indsendte ansøgningmateriale.

Der er redegjort nærmere for husdyrbrugets indretning og drift, herunder den ansøgte udvidelse af staldanlæg og besætning, i de nedenstående afsnit.

I husdyrbrugets eksisterende godkendelse fra 2011 og 2012 er der stillet nogle overordnede vilkår for husdyrbrugets indretning og drift (vilkår 1 – 5). Vilkår 1 opdateres til at omfatte forudsætningerne i ansøgningen til denne nye godkendelse, samt oplysningerne i godkendelsens miljøtekniske beskrivelse. I vilkår 3 er der stillet vilkår om, at gældende love og bekendtgørelser skal overholdes - tilsvarende type af krav er stillet i vilkår 78. Håndhævelse af regelsættene i love og bekendtgørelser bør ikke ske via generelle vilkår i en miljøgodkendelse, hvorfor disse vilkår ikke overføres til denne nye godkendelse. Vilkår 2, 4 og 5 overføres uændrede til denne nye godkendelse.

Det fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 42, stk. 4, at IE-husdyrbrug, hvilket omfatter Gilbjergvej 21, skal have et miljøledelsessystem, der opfylder betingelserne i § 42, stk. 2. Det fremgår af § 42, stk. 4, at kravet om at anvende et miljøledelsessystem skal opfyldes fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en godkendelse efter § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven.

Husdyrbruget skal herefter kunne dokumentere, at der gennemføres og overholdes et miljøledelsessystem i overensstemmelse med de krav, der er nævnt i stk. 2, nr. 1-5, f.eks. digitalt eller i form af dokumenter. Dokumentation skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Da kravene reguleres direkte af bekendtgørelsens regler, skal der ikke fastsættes vilkår herom i denne afgørelse. Billund Kommune skal føre tilsyn med, at husdyrbruget overholder bekendtgørelsens krav efter meddelelse af godkendelsen.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger i landzone i Billund Kommune. Placeringen fremgår af bilag 1.

Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt er Gilbjergvej 25, som ligger ca. 400 m nordvest for staldene. Nærmeste samlede bebyggelse er "Skjoldbjerg" der er beliggende ca. 2.800 meter nordøst for ejendommens anlæg. Der er ca. 3.700 meter til nærmeste byzone, "Hejnsvig".

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 6 ikke tilladt:

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er i henhold til lovens § 8 ikke tilladt inden for følgende afstande:

- 1) 25 m til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.
- 2) 50 m til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m².
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel.

Ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning på husdyrbrug skal der desuden være mindst 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m².

I § 6 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁶ er afstandskravene i Husdyrbruglovens § 8 justeret, jf. det nedenstående:

- Afstandskravet i ovenstående nr. 3 gælder ikke for dræn mellem pelsdyrhaller til kødædende pelsdyr, når kommunalbestyrelsen har meddelt tilladelse til afledning af spildevand, jf. bekendtgørelsens § 72, stk. 4. Afstandskravet i nr. 3 for så vidt angår dræn gælder desuden ikke for ikke fast placerede husdyranlæg, herunder læskure og hytter.
- Afstandskravet i ovenstående nr. 6 gælder ikke for ensilageoplag, ensilageopbevaringsanlæg, lukkede beholdere til husdyrgødning og beholdere til restvand.

Ovennævnte placeringskrav gælder ikke overfor eksisterende bygninger og anlæg.

I bilag 2 fremgår husdyrbrugets indretning, samt de ansøgte udvidelser og ændringer.

Ansøger oplyser, at afstandskravene i lovens § 6 og § 8 overholdes.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at de ansøgte anlægsmæssige udvidelser og ændringer kan overholde afstandskravene i § 6 og § 8, og at de ansøgte placeringer ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne.

Det er kommunens vurdering, at byggeriet opfylder kravet i § 33 om, at det skal være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Stalde og produktioner

Ved godkendelsen fra 2011 blev husdyrbruget godkendt efter reglerne i den da gældende Husdyrbruglov til en besætning på maksimalt 317,27 DE, som disse var oplyst fordelt på dyretyper og fordelt i de forskellige staldanlæg med forskellige staldsystemer.

I henhold til den nugældende Husdyrbruglov og tilhørende regler skal reguleringen af den ansøgte fremtidige indretning og drift i stedet baseres på størrelsen af staldarealet og på husdyrbrugets mulighed for at udnytte de opgjorte staldarealer med forskellige grupperinger af dyretyper (flexgrupper).

Godkendelsen meddeles på baggrund af forureningspåvirkninger, som beregnes ud fra de ansøgte staldarealer og dyregrupper, idet der foretages en sammenstilling med merpåvirkningerne i forhold til den aktuelt godkendte indretning og drift (nudrift). Hensigten er, at virksomheden efterfølgende kan foretage en række ændringer i dyregrupper, indretning og drift indenfor de godkendte forureningsmæssige rammer, uden at dette kræver en ny godkendelse. For en række af sådanne ikke-godkendelsespligtige ændringer skal der dog foretages anmeldelse efter reg-

⁶ Bekendtgørelse nr. 1011 af 22/06/2018 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

lerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, inden ændringerne kan gennemføres.

Der er ansøgt om miljøgodkendelse til at opføre en ny staldbygning til avlsdyr på ca. 2.226 m² umiddelbart syd for den eksisterende drægtighedsstald. Ejendommens produktionsareal vil herved blive udvidet til 6.165 m².

Nedenfor fremgår stalde og dyrehold, som disse er oplyst i ansøgt drift og nudrift i det digitale ansøgningssystem Husdyrgodkendelse.dk.

Staldnavn	Bygningsareal	Dyre- og staldkategori	Produktionsareal
Ansøgt drift			
Farestald	2142	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	735
		Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	111
		Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	309
Løbe- drægtighedsstald	2571	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	1044
		Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	178
		Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	251
Ny afprøvningsstald	2276	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	93
		Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	1067
		Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	368
I alt	6989		4156
Nudrift			
Farestald	2142	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	735
		Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	111
		Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	309
Løbe- drægtighedsstald	2571	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	1044
		Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	178
		Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	251
I alt	4713		2628

Tabel 1: Stalde og produktioner

Husdyrbrugets indretning er vist i bilag 2.

Ansøger har i forbindelse med ansøgningen fremsendt tegninger og opgørelser af de eksisterende og fremtidige produktionsarealer (se bilag 3).

Produktionsareal er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen defineret til alene at omfatte det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede hus-

dyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lign.

Servicerum, gangarealer m.v., og stiadskillelser, arealer med nakkebomme, fode-automater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes ikke.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ansøgers opgørelser af produktionsarealerne er udført korrekt, og at den i nudrift anførte indretning er i overensstemmelse med, hvad der er givet tilladelse til i tidligere afgørelser.

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 38 skal virksomheden på et areal, hvor der kortvarigt er dyr, men som ikke medregnes som produktionsareal, foretage effektiv rengøring efter endt ophold:

- senest 4 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene har adgang på arealet dagligt, og
- senest 12 timer efter, at dyrene har forladt arealet, hvis dyrene ikke dagligt har adgang på arealet.

Indretning og drift af staldanlæg skal endvidere ske iht. Husdyrgødningsbekendtgørelsens⁷ regler.

Bekendtgørelsernes indretnings- og driftskrav har direkte regulerende virkning overfor husdyrbruget, hvorfor kravene ikke skal optages som vilkår i miljøgodkendelsen.

Der fastsættes vilkår, som tillader de ansøgte stalde, staldsystemer og produktioner, som disse er vist i tabel 1.

I husdyrbrugets eksisterende godkendelse fra 2011 er der stillet vilkår vedrørende dyreholdet (vilkår 26), som ikke længere er relevant, hvorfor vilkåret ikke overføres til denne nye godkendelse. I vilkår 10 er der stillet krav om indretning af stalene i overensstemmelse med vilkår 26, som ikke længere er relevant, hvorfor vilkår 10 ikke videreføres. I vilkår 62 er der stillet krav om egenkontrol med produktionens størrelse, samt om redegørelse herfor overfor tilsynsmyndigheden. Med den nye Husdyrbruglov er produktionens størrelse ikke længere en parameter i forhold til miljøpåvirkningerne, hvorfor vilkåret ikke videreføres i denne nye godkendelse.

Idet det forudsættes, at indretning og drift af staldanlæg sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering af staldanlæg og produktion ved vilkår i dette afsnit.

Gødningsproduktion og -opbevaring

Husdyrbruget frembringer kun flydende husdyrgødning. Gyllen opbevares i to gylletanke på hver 4.500 m³, som begge er overdækket. Husdyrbrugets opbevaringsanlæg til gødning er vist på bilag 2.

⁷ BEK nr. 1011 af 22/06/2018 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Det er oplyst i ansøgningen, at der produceres ca. 5.413 m³ gylle. Mængden af gylle er beregnet ud fra, hvor mange dyr der vurderes plads til på anlægget ud fra dyrevelfærdskravene, og ovenstående er derfor en worst case beregning. Begge gyllebeholdere er etableret med teltoverdækning, hvorfor der ikke skal tages højde for regnvand i beholderne.

Husdyrbrugets opbevaringskapacitet opfylder kravene i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Kommunens vurdering

På baggrund af ansøgers ovenstående redegørelse vurderes, at husdyrbruget har adgang til tilstrækkelig opbevaringskapacitet, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om 9 mdr. opbevaringskapacitet.

I den eksisterende godkendelse fra 2011 er der stillet vilkår (vilkår 29) om, at husdyrbruget til enhver tid skal kunne dokumentere, at have opbevaringskapacitet for husdyrgødning. Dokumentation af opbevaringskapaciteten er i henhold til miljøstyrelsens tilkendegivelser, herunder f.eks. i Helpdesksvar af 3. november 2017, ikke længere et krav i forbindelse med ansøgning om godkendelse. Husdyrproducenten har pligt til at indsende en opdateret opgørelse over kapaciteten, hvis der foretages ændringer, som har indflydelse herpå, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 12.

I konsekvens af ovenstående ændringer videreføres vilkår 29 ikke i denne nye afgørelse. Kommunens tilsyn med opfyldelse af krav om opbevaringskapacitet sker i stedet efter reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

I godkendelsen fra 2011 er der stillet krav (vilkår 6) om etablering og drift af en støbt plads i forbindelse med den nye gyllebeholder. I forbindelse med at en del regulering af forureningsrisici i forbindelse med gyllehåndtering er optaget i Husdyrgødningsbekendtgørelsen har Billund Kommune ændret praksis med hensyn til generelt at kræve læssepladser ved nye gyllebeholdere. Kommunen kræver nu kun sådanne pladser, hvis der er fast pumpeanordning på en beholder. Vilkår 6 overføres til denne nye godkendelse, idet vilkåret ændres, så der kun er krav om etablering af en støbt plads, hvis der er fast pumpeanordning.

Idet det forudsættes, at etablering, indretning og drift af den fremtidige gødningsopbevaring sker som oplyst og i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, finder kommunen ikke anledning til at fastlægge videre regulering ved vilkår i dette afsnit.

BAT-betinget ammoniakemission fra anlægget

Ved godkendelse og tilladelse til etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) i henhold til § 24 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen reduceres til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Beregningerne af ammoniakemissionen i Husdyrgodkendelse.dk er med den nye Husdyrbruglov afgrænset til at beregne bidraget pr. arealenhed fra de forskellige anlæg.

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit 2.1.2 og 2.1.2.1, skal BAT-kravet for så vidt angår eksisterende staldafsnit genberegnes ud fra nyeste viden, dvs. de på tidspunktet for den aktuelle afgørelse gældende emissionsfaktorer og gældende virkemidler. Vilkårene om virkemidler og miljøteknologi i den gældende godkendelse eller tilladelse for det pågældende staldafsnit fastholdes med den relative ammoniakreducerende effekt, som de tillægges at have på afgørelsestidspunktet.

I husdyrbrugets eksisterende godkendelser fra 2011 og 2012 er der foretaget beregninger af den samlede ammoniakemission fra staldene under forudsætning af, at der i hver af de to stalde er etableret gyllekøling og luftrensning med en ammoniakreducerende effekt på hhv. 7,1 % og 18,3 % for de to renseteknologier. I godkendelserne er der stillet vilkår om etablering af teknologierne med den anførte effekt. På den baggrund er beregningerne af ammoniakemissionen i "nudrift" i ansøgningen til denne nye sag baseret på disse rensningseffekter i de to eksisterende stalde.

Luftrensning med punktudsugning er i mellemtiden blevet fjernet fra Miljøstyrelsens teknologiliste over rensningsteknologier, således at teknikken ikke længere er godkendt som renseforanstaltning. Virksomheden har efter drøftelser med leverandøren (Skov A/S) oplyst, at den eksisterende luftrenser er et såkaldt Bio-modul, som er taget af Teknologilisten for et par år siden. Nuværende biologiske luftrensere, som fremgår af teknologilisten kaldes Bio-Flex.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, afsnit 2.1.2 fremgår herom:

Hvis et vilkår i en gældende godkendelse eller tilladelse omfatter virkemidler og miljøteknologi, som ved beregningen i forbindelse med den aktuelle afgørelse ikke er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste eller på anden måde er anerkendt, beregnes den samlede relative effekt af de øvrige virkemidler og miljøteknologier, hvorved BAT-kravet til staldafsnittet reduceres.

Billund Kommune har på den baggrund beregnet BAT-kravet for staldene, som vist i nedenstående tabel.

Stald	Staldafsnit/besætning	BAT, eksist. Stald, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, tabel 1 (kgN/m2/år)	BAT vilkår i eksist. Godk., reduktion (%), gyllekøling	Areal (m²)	BAT niveau (kgN/år)
Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0,66	7,1	735	450,66
Farestald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	1,9	7,1	111	195,93
Farestald	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0,56	7,1	309	160,75

Løbe-drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	1,2	7,1	1044	1163,85
Løbe-drægtighedsstald	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	2,3	7,1	178	380,33
Løbe-drægtighedsstald	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	1,3	7,1	251	303,13
Ny afprøvningsstald	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	1,62		93	150,66
Ny afprøvningsstald	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	1,62		1067	1728,54
Ny afprøvningsstald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0,58		368	213,44
Sum, BAT-krav					4747,29

Tabel 2: BAT-krav for eksisterende og ansøgte stalde

På den baggrund er dette BAT-krav lagt manuelt i beregningerne i ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk. I ansøgningen er det beregnet, at BAT-kravet for husdyrbrugets gødningsopbevaring er på 701 kg NH₃-N/år, hvorved det samlede BAT-krav for det fremtidige bliver på 5.449 kg NH₃-N/år

I Husdyrgodkendelse.dk er det endvidere beregnet, at den faktiske emission fra husdyrbruget er på 5.518 kg NH₃-N/år, hvoraf 5.167 kg kommer fra staldene og 351 kg fra gødningslagre.

Den BAT-betingede emissionsgrænseværdi for ammoniaktab fra stald og lager for husdyrproduktionen på Gilbjergvej 21 er dermed overskredet med en margin på 69 kg NH₃-N/år.

Beregningerne af den faktiske ammoniakemission fra staldene i den ansøgte drift er baseret på, at der anvendes gyllekøling i staldenes afsnit med den i nedenstående skema anførte ammoniakreducerende effekt.

Staldnavn	Bygningsareal	Dyre- og staldkategori	Renseeffekt (%)
Ansøgt drift			
Farestald	2142	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	8,2
		Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0
		Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	8,2
Løbe-drægtighedsstald	2571	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	8,2
		Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	8,2
		Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	8,2
Ny afprøvningsstald	2276	Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33 %/ 67%)	6,2
		Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	6,2
		Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	6,2

Tabel 3: Renseeffekt fra gyllekøling i staldene

Den varme, som gyllekølingen producerer, udnyttes til opvarmning af bygninger på husdyrbruget, som har behov for varme. Ansøger anfører, at en højere reduktionsprocent end den anvendte vil medføre, at der skal trækkes mere varme ud af gyllen. Den reduktionsprocent, som er anvendt i ansøgningen, er fastsat ud fra en beregning af det aktuelle varmebehov. Hvis der skal reduceres yderligere ammoniak, vil det medføre, at der produceres noget varme, som der ikke er behov for. Den overskydende producerede varme vil derfor ikke kunne bruges og må derfor lukkes ud i det fri. Ansøger anfører, at der bruges ressourcer på at indvinde varme, og ansøger finder, at det ikke vil være proportionalt at øge varmeindvindingen, hvis det blot efterfølgende lukkes ud i det fri.

Med henvisning til, at der er tale om en meget lille overskridelse af BAT-kravet, ansøges om dispensation fra kravet.

Kommunens vurdering

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 25, stk. 5, kan kommunen i særlige tilfælde fravige BAT-kravene, hvis ansøgeren godtgør, at kravet konkret ikke vil være proportionalt som følge af den eksisterende indretning og drift.

Ud over gyllekøling i staldene anvender husdyrbruget overdækning af begge gylletanke som ammoniakreducerende foranstaltninger. Billund Kommune finder, at der i denne sag er redegjort for, at der ikke vil være proportional sammenhæng mellem miljøgevinst og omkostninger ved at gennemføre yderligere emissionsreducerende tiltag. I overensstemmelse med betragtningerne i Miljøstyrelsens Helpdeskvar af 26. april 2016 finder Billund Kommune, at den ansøgte lille overskridelse af BAT-kravet er ubetydelig. På den baggrund anses den beregnede ammoniakemission fra husdyrbruget som BAT.

Overholdelse af BAT for ammoniakemissionerne er baseret på de anvendte staldsystemer og på anvendelse af ammoniakreducerende teknikker. I ovenstående afsnit "Stalde og produktioner" er der opstillet vilkår, som fastlægger anvendelse af de staldsystemer, der er lagt til grund for beregningerne af husdyrbrugets ammoniakemissioner. Der skal herudover opstilles vilkår, som fastlægger anvendelsen af ammoniakreducerende teknikker:

Gyllekøling

Med henblik på at reducere husdyrbrugets ammoniakemissioner til BAT-niveau er der i de eksisterende godkendelser fra 2011 og 2012 fastsat vilkår for indretning og drift af gyllekølingsanlæg i de to eksisterende stalde (vilkår 12 – 17 og 66 – 68). I vilkår 12 er der stillet krav om etablering af gyllekøling i staldene og om den krævede reduktionseffekt. Da ansøgningen til godkendelserne ikke indeholdt et detailprojekt for gyllekølingsanlægget er der i vilkår 13 krævet fremsendt en redegørelse for anlæggets udførelse, specifikationer og ydelse mv., inden etablering af staldene.

Vilkårene for gyllekøling i de eksisterende godkendelser er baseret på Miljøstyrelsens vilkårsforslag i Teknologibladet "Køling af gylle i slagtesvinestalde" (2. udgave, 19.05.2009, rev. 26.01.2011), samt teknologiblad: "Køling af gylle i stalde til søer og smågrise", (1. udgave, 26.01.2011), som vedrører gyllekøling i stalde med rørudslusning, hvor der anvendes datalogger.

Vilkårsforslagene i de nævnte teknologiblade er i 2018 optaget som vilkårsforslag på Miljøstyrelsens Teknologiliste sammen med teknikken "Gyllekøling i stalde med rørudslusning (slagtesvin, søer og smågrise)", hvor vilkårsforslagene er opført under "Godkendelsesvilkår for gyllekøling med datalogger". I forbindelse med overførslen af vilkårsforslagene fra Teknologiblade er der foretaget følgende tilføjelse i vilkårsforslagene: "6. Ved udskiftning af varmepumpe, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift".

Med henblik på at reducere ammoniakemissionerne fra det ansøgte fremtidige husdyrbrug til BAT-niveau er det i ansøgningen lagt til grund, at der etableres gyllekøling i den nye stald med samme type gyllekølingssystem, som i de eksisterende stalde, og at driftseffekten af gyllekølingen i de eksisterende stalde øges. Vilkår 12 videreføres i denne nye afgørelse med tilretning til de ansøgte reduktionseffekter, jf. ovenstående tabel 3, og gøres gældende også for den nye stald.

Da ansøgningen til denne nye godkendelse ikke indeholder et detailprojekt for gyllekølingsanlægget i den nye stald, videreføres indholdskravene i vilkår 13 i tilrettet udgave og gøres gældende for den nye stald.

De øvrige vilkår (vilkår 14 – 17 og 66 – 68) videreføres og gøres gældende også for gyllekølingsanlægget i den nye stald, idet vilkårene samtidig tilrettes i overensstemmelse med den ovennævnte tilføjelse, som der er foretaget i Miljøstyrelsens vilkårsforslag i forbindelse med optagelsen på Teknologilisten i 2018.

Overdækning af gyllebeholdere

I den eksisterende godkendelse fra 2011 er der i vilkår 8, 9 og 65 fastsat vilkår vedrørende indretning og drift af overdækning på husdyrbrugets gyllebeholdere. Vilkårene er baseret på Miljøstyrelsens vilkårsforslag i Teknologibladet "Fast overdækning af gyllebeholder" (1. udgave, 11.11.2010).

Fast overdækning af gyllebeholder (telt, betonlåg eller flydedug) er optaget på Miljøstyrelsens Teknologiliste i 2006 og revideret i 2014. Vilkårsforslagene i ovennævnte teknologiblade er samtidig optaget uændrede som vilkårsforslag på Teknologilisten.

På den baggrund videreføres vilkår 8, 9 og 65 uændrede i denne nye afgørelse.

Luftrensningsanlæg

I de eksisterende godkendelser fra 2011 og 2012 er der i vilkår 18 – 25 og vilkår 73 – 76 fastsat vilkår vedrørende indretning og drift af et luftrensningsanlæg. Da drift af luftrensningsanlægget ikke længere indgår som forureningsbegrænsende teknologi på husdyrbruget, videreføres disse vilkår ikke i denne nye godkendelse.

Foder

Det er oplyst i ansøgningen, at der på Gilbjergvej 21 maksimalt opbevares 3000 tons foderkorn i tre siloer á 1000 tons. Der opbevares maksimalt 20 tons soya-skrå, 10 tons mineraler og 4 tons animalsk fedt i foderladen. I foderladen er der også mulighed for at opbevare op til 20 tons halm.

Placeringen af de nævnte oplag er vist på tegning over det eksisterende anlæg i bilag 2.

Det er oplyst, at der udarbejdes effektivitetsrapporter over forbruget af foder, og at foderplaner revideres 1-2 gange om året med foderkonsulent for at sikre optimal foderudnyttelse.

Kommunens vurdering

I den eksisterende godkendelse fra 2011 er der i vilkår 27 og 28 stillet fodringsvilkår vedrørende maksimalt fosforindhold i gødningen, og i vilkår 69 – 72 er der stillet vilkår vedrørende foderblanding og fodring.

Reglerne i den nye Husdyrbruglov regulerer ikke det specifikke næringsstofindhold i foderet, og beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk er baseret på normtal for fodersammensætningen, hvorfor disse vilkår ikke videreføres i denne nye godkendelse.

Det fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 36, at IE-husdyrbrug med slagtesvin skal anvende fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat eller som minimum enkelt dosis (100 pct.) fytase. Husdyrbruget skal kunne dokumentere anvendelse af disse fodringsteknikker overfor tilsynet.

Da kravene reguleres direkte af bekendtgørelsens regler, skal der ikke fastsættes vilkår herom i denne afgørelse. Billund Kommune skal føre tilsyn med, at husdyrbruget overholder bekendtgørelsens krav efter meddelelsen af godkendelsen.

Energi- og vandforbrug

Husdyrbrugets samlede energi- og vandforbrug i den eksisterende og den ansøgte drift fremgår af nedenstående tabel.

Forbrug	Nudrift	Ansøgt
El	230.000 kWh	300.000 kWh
Olie/gas	0 l	0 l
Vand	6.500 m ³	8.000 m ³
Egenproduktion	Gyllekøling	Gyllekøling

Tabel 4: Energi- og vandforbrug

Trøllundgaard 1998 ApS producerer også 1,7 mio. kWh via sin vindmølle. Strømmen afsættes over nettet. På Gilbjerggaard er der desuden 2 stk. 3 MW, møller, der producerer 11 mio. kWh, som ejes af familien bag Trøllundgaard 1998 ApS.

I ansøgningen er der oplyst følgende om energi- og vandbesparende foranstaltninger:

Lys:

Der etableres dagslysstyring i den nye stald, der slukker lyset, når der kommer tilstrækkeligt med sollys ind. Automatikken sørger for, at lamperne ikke hele tiden tændes og slukkes. Som regel slukkes lyset først, når der har været tilstrækkeligt sollys i et par minutter.

I staldene er der også etableret LED-belysning. Udendørs belysning er sensorstyret.

Ventilation:

Ventilationsanlægget i etablerede stalde og i den ansøgte stald har trinløs regulering af luftmængden via frekvensregulering af ventilationsanlæggets elmotorer. Som minimum vil der være en frekvensreguleret (trinløs) motor pr. staldafsnit, der kan ventilere efter behov. Frekvensregulering af ventilatoren giver den mest energieffektive drift.

Ventilationsanlægget vil blive rengjort jævnligt ved vask af staldene. Ved rengøring fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Ventilationen vil blive styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget.

Der gennemføres et årligt eftersyn af ventilationsanlægget, som sikrer, at det kører optimalt.

Fodersystemer:

Til foderfremstilling anvendes skivemøller, (skivemøllens valser samt kornriver bruger mindre energi end en hammermølle).

Der er ur-styring på foderblandeanlægget. Det sikrer, at anlægget kører præcist som det skal og der undgås unødigt opstart af anlægget. Blandeanlægget vedligeholdes løbende.

Dimensioneringen af ejendommens udfodringssystem er energioptimeret, hvilket betyder at der ikke bruges for meget energi på at pumpe foder rundt i rør med for stor eller for lille diameter.

Der anvendes centrifugalpumper i stedet for snekkepumper. Centrifugalpumper er mindre ressourcekrævende end snekkepumper og er derfor med til at sænke energiforbruget. Anlægget efterses og vedligeholdes jævnligt.

Varme:

Der anvendes lavenergivarmerør i varmelamperne til smågrise. Der er etableret lampestyring af varmelamper i smågrisehuler. Lampestyring gør det muligt at regulere behovet for varme i hver enkelt hule, ud fra smågrisenes størrelse og om det er nat eller dag. Smågrisestalden er etableret med gulvvarme under overdækningen.

Temperaturen i stalden har stor indflydelse på energiforbruget til opvarmning. Ved reduktion af starttemperaturen i en traditionel klimastald til smågrise kan energiforbruget reduceres med op til 50 % ved at sænke temperaturen fra 32 til 26° C. Temperaturen i smågrisestalden søges holdt på 26 grader.

Der anvendes gulvvarme i farestalden frem for varmeplader, der afgiver en masse spildvarme til spalter og gylle.

Der er etableret gyllekøling i de eksisterende stalde, hvilket medfører en produktion af varme. Den producerede varme udnyttes til opvarmning af bygninger, der har behov for varme. Dermed reduceres energiforbruget til opvarmning betragteligt i staldene som helhed.

Kuldebroer undgås på anlægget som helhed, da det er relativt nyt byggeri med effektiv isolation. Der er god isolering af transmissionsledninger til varmt vand.

Vask af stalde

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrenser med koldt vand.

Der anvendes endvidere vandbesparende dyser. Både iblødsætning og vask med højtryksrenser samt vandbesparende dyser reducerer vandforbruget ved vask.

Overbrusningsanlæg

Der er etableret optimeret styring af overbrusningsanlæg. Det er BAT ikke at anvende mere vand, end hvad der er nødvendigt. Ved optimering af anlægget kører anlægget ikke unødigt og forbruger derved ikke mere vand, end hvad der er nødvendigt. Også på overbrusningsanlægget anvendes vandbesparende dyser.

Vandrør og slanger i stalde

Der er etableret stophaner på alle vandslanger.

Staldene kontrolleres dagligt for utætheder på vandrør, og små reparationer udføres med det samme.

Styring, vedligehold mv.:

- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Der er opsat vandur.
- Der tilsendes månedligt opgørelse af elforbrug fra energiselskabet.
- Der foretages løbende service på ventilationsanlæg/foderanlæg, elkabler og pumper af autoriseret installatør.
- Der foretages løbende service på gyllekølingssystem.
- Alle elinstallationer efterses hvert 5. år.
- Der foretages rengøring af stalde og ventilationsanlæg efter fastlagt plan.
- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt.

Kommunens vurdering

I den eksisterende godkendelse fra 2011 er der med henblik på at sikre anvendelse af BAT på husdyrbruget stillet vilkår om, der skal anvendes lavenergibelysning (vilkår 31), at vand- og energiforbruget skal ligge indenfor rammerne af de i den miljøtekniske beskrivelse nævnte størrelser (vilkår 34), og at husdyrbruget skal føre egenkontrol med energi, vand og råstofforbrug (vilkår 63). Endvidere er der stillet vilkår om, at der skal udføres kontrol og vedligeholdelse af ventilationsanlæg (vilkår 33), og at der skal være etableret vandmåler inden ibrugtagning af stalde (vilkår 32).

Disse vilkår er stillet med henblik på at sikre anvendelse af BAT, jf. EU's BREF-note (se nærmere herom i nedenstående afsnit "Bedste tilgængelige teknik"). Vil-

kårene videreføres i denne nye afgørelse, idet de tilrettes, så de også omfatter den nye stald.

Affald

Ansøgningens oplysninger om opbevaringsforhold og anslåede affaldsmængder i nudrift og ansøgt produktion er vist i nedenstående tabel.

	Mængde nudrift (kg el. tons)	Mængde Ansøgt (kg el. tons)	Opbevaring	Bortskaffelse
Forbrændingseget affald. ISAG kode: 19.00	Ca. 1 tons	Ca. 1 tons	Container på ejendommen.	Affald bortskaffes i henhold til kommunens af- faldsregulativ
Jern ISAG kode: 23.00	minimalt	minimalt	Opbevares i maskinhus	Afhændes til skrot- handler
Plastik	0 t	0 t		Afleveres pt. sam- men med forbrændingseget affald.
Andet	0 t	0 t		

Tabel 5: Affald

Alt affald vil blive bortskaffet i henhold til kommunens affaldsregulativ

Olie- og kemikalieaffald (herunder pesticidaffald) opbevares på anden ejendom (Trøllundvej 11).

Affald fra veterinære lægemidler: opbevares i aflåst rum/skab. Medicinrester og tom emballage returneres til dyrlæge eller afhændes til kommunens modtageordning for farligt affald.

Døde dyr afhentes efter behov. Døde dyr opbevares ved træbevoksning i god afstand fra omkringboende. Døde dyr kan ikke ses fra offentlig vej og overdækkes med kadaverkappe. Smågrise opbevares i container.

Kommunens vurdering

Der er i den eksisterende godkendelse fra 2011 stillet vilkår om (vilkår 35), at husdyrbrugets affald skal håndteres og opbevares sådan, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord. Dette vilkår videreføres. Vilkår 39 vedrørende opbevaring af farligt affald videreføres og tilrettes i overensstemmelse med den aktuelle praksis for Billund Kommunes krav til farligt affald.

I vilkår 38 er der stillet vilkår vedrørende håndtering af animalsk affald. Da håndtering af døde dyr er reguleret direkte ved en særskilt bekendtgørelse, videreføres vilkåret ikke i denne nye godkendelse.

I vilkår 36 og 37 er der stillet krav om, at håndtering og afsætning af affald skal ske i henhold til kommunens regulativer og gældende regler. Da disse forhold

reguleres direkte af regulativerne, videreføres vilkårene ikke i denne nye afgørelse.

Spildevand

I ansøgningen er det oplyst, at tagvand fra den nye bygning ledes til faskine, som også aftager tagvand fra de eksisterende tagflader.

Spildevand i form af vaskevand fra staldene ledes til gyllesystem og videre til gyllebeholdere. Drikkevandsspild ledes ligeledes videre til gyllebeholder via gyllesystem.

Der etableres ingen befæstede arealer på ejendommen, og der forefindes ingen eksisterende befæstede arealer. På alle kørefaste arealer er der stabilgrus, enkelte steder er der ovenpå stabilgruset pålagt perlegrus, dette er udelukkende gjort for syns skyld.

I den eksisterende godkendelse fra 2011 fremgår det, at gårdspladsen ved stuehusbygningerne er ca. 475 m², hvor der er afløb til dræn midt på gårdspladsen. Dette dræn går ud i markdrænsystemet og via grøfter til Ansager Å sydvest for Gilbjerggaard.

Al markdrift foregår fra anden ejendom, hvorfor der ikke foregår vask af maskiner og sprøjteudstyr på Gilbjerggaard.

Kommunens vurdering

I Spildevandsbekendtgørelsen⁸ defineres spildevand som alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer. Tag- og overfladevand defineres som regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer. Tag- og overfladevandet må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligt tilføres regnvand i forbindelse med afstrømning fra sådanne arealer, eller have en væsentlig anden sammensætning.

Nedsivning eller udledning direkte til vandløb af overfladevand, som kan være forurenet fra driften, kræver tilladelse efter bekendtgørelsens kapitel 12. Nye arealer må derfor ikke tilsluttes eksisterende afledning eller ny afledning, inden der er meddelt tilladelse efter Spildevandsbekendtgørelsen. Dette er fastsat i vilkår 40 i den eksisterende godkendelse. Vilkåret videreføres i denne nye afgørelse.

Tagvand vil normalt ikke være forurenet, men da tilledning til vandløb kan medføre hydraulisk belastning af vandløbet, skal tagvand nedsives i faskiner i overensstemmelse med gældende vejledning, medmindre kommunen har meddelt tilladelse efter spildevandsbekendtgørelsen til anden afledning. Dette er fastsat som vilkår 41 i den eksisterende godkendelse. Vilkåret videreføres og vil også være gældende for den fremtidige stald.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj m.m.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger væsentligst af størrelsen

⁸ BEK nr. 1469 af 12/12/2017 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4

af de arealer i staldene, hvor dyr opholder sig, samt hvilken slags dyr der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener med fluer og andre skadedyr. Desuden kan bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Kommunen skal i henhold til § 33 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- landskabelige værdier,
- jord, grundvand og overfladevand og
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Derudover skal kommunen vurdere påvirkningerne på natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning. Disse forhold behandles nedenfor i afsnittet om projektets påvirkninger af omgivelserne for så vidt angår de naturmæssige forhold.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med opbevaring af husdyrgødning, samt pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

I henhold til § 30 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal følgende geneniveauer for lugt overholdes ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug:

Kategori	Beskrivelse	Geneniveau*
A: Byzone	I et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	5 OU _E /m ³ og 1 LE/m ³
B: Samlet bebyggelse	I et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften (samlet bebyggelse)	7 OU _E /m ³ og 3 LE/M ³
C. Enkeltbolig uden landbrugspligt	Ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.	15 OU _E /m ³ og 10 LE/m ³

Tabel 6. Lugtgrænser jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 30

*De anførte geneniveauer udtrykker, at der accepteres en større lugtpåvirkning ved enkeltboliger i det åbne land, end i byzone og samlet bebyggelse.

I lovgivningen er der ikke opstillet geneniveauer for lugt overfor landbrugsejendomme, idet landbrugsejendomme som en integreret del af aktiviteterne i det åbne land ikke betragtes som lugtfølsomme.

Lugtgener fra staldanlæg vurderes på grundlag af beregninger i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk, beregnet efter hhv. "Miljøstyrelsens Lugtmodel" og "Vejledende retningslinjer for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne (FMK), maj 2002. Vurderingen tager udgangspunkt i den længste geneafstand beregnet efter de to modeller.

Geneafstanden for lugt beskriver den afstand fra stalden, hvor der kan forekomme så meget staldlugt, at det karakteriseres som "væsentlige lugtgener". Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt, jf. ovenstående tabel.

Resultatet af lugtberegningerne for Gilbjergvej 21 ved de følsomme områdetyper fremgår af nedenstående tabel.

Områdetype	Beregnet geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand*
A: Byzone	759 m	3,7 km
B: Samlet bebyggelse	575 m	2,8 km
C: Enkeltbolig uden landbrugspligt	265 m	472 m

Tabel 7. Resultater af lugtberegninger

*Afstand fra lugtcentrum af staldbygningerne.

Resultaterne er i forhold til alle kategorier baseret på Miljøstyrelsens Lugtmodel.

I de eksisterende stalde er der i forbindelse med, at staldene blev bygget, etableret gyllekøling. Der etableres ligeledes gyllekøling i den nye stald.

Gyllekølingssystemet anvendes til opvarmning af staldene samt personalefaciliteter. Gyllekøling er i januar 2018 godkendt til lugtreduktion i svinestalde.

Kommunens vurdering

Geneafstanden til alle tre områdetyper er overholdt. Som grundlag for beregningerne er det anført, at der ikke er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år indenfor en afstand af 100 meter fra enkeltboliger uden landbrugspligt eller indenfor en afstand af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone. På den baggrund er der ikke indregnet tillæg til geneafstandene. Kumulation med lugt fra andre husdyrbrug kan maksimalt medføre et tillæg på 20 %.

I beregningerne for Gilbjergvej 21 er det dog uden betydning, om der indregnes tillæg, idet den vægtede gennemsnitsafstand under alle omstændigheder udgør mere end 120 % af geneafstanden.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad så man normalt ikke vil karakterisere det som generende. I betragtning af afstandene til omliggende ejendomme vurderes, at anlæggene kan drives, uden at det vil give anledning til væsentlig lugtpåvirkning i omgivelserne.

Ud over geneafstanden, anvendes i lovgivningens regi begrebet lugtkonsekvensområde, som breder sig ud over et større område omkring husdyrbruget end geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er et beregningsmæssigt område omkring centrum for husdyrbrugets produktionsanlæg, om hvilken Natur- og Miljøklagenævnet i flere afgørelser anfører, at det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt i det væsentlige kan observeres. Natur- og Miljøklagenævnet har på den baggrund vurderet, at beboelse indenfor lugtkonsekvensområdet skal betragtes som omfattet af lovens høringsregler, selvom sådan beboelse eventuelt ligger udenfor geneafstanden. Lugtkonsekvensområdet er for det ansøgte husdyrbrug beregnet til 942 meter.

I den eksisterende godkendelse fra 2011 er der fastsat vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til lugtpåvirkning, som miljømyndigheden finder, er væsentlig, samt at husdyrbruget skal foranledige sagkyndig undersøgelse af lugtkilder og afhjælpning, hvis der sker væsentlig lugtpåvirkning (vilkår 42 og 43). Vilkårene overføres til denne nye afgørelse.

Det er i januar 2018 optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, at gyllekøling har en lugtreducerende effekt på op til 20 % ved maksimal drift. I ansøgningen til sagen om Gilbjergvej 21 er der dog ikke forudsat nogen lugtreducerende effekt af den anvendte gyllekøling. På den baggrund stilles ikke lugtrelaterede vilkår om drift af gyllekølingsanlægget. Det må dog vurderes, at driften af anlægget medfører, at lugtpåvirkningerne i omgivelserne vil være mindre end de i ansøgningen beregnede.

Idet det herudover vurderes, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til indretning og drift af ejendommens anlæg, samt driftsregulering af gødningsudbringning, er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod væsentlige lugtgener, finder kommunen ikke anledning til at fastsætte yderligere vilkår i nærværende afgørelse.

Støj, rystelser og transport

I ansøgningen er det oplyst, at der kan forekomme støj fra:

- Ventilationsanlægget
- Korntørringsanlæg, der er placeret i foderladen
- Højtryksrensere, som primært anvendes indendørs
- Kornmølle i foderlade
- Foderanlæg i foderlade

Herudover vil der forekomme støj ved transport til og fra ejendommen.

Driftsperiode for støjklender:

Ventilationsanlæg: Kører efter behov hele døgnet

Kornetørringsanlæg: I høstperioden (juli-september). Driftstiden over døgnet vil variere efter luftfugtigheden.

Højtryksrensere: to dage om ugen.

Kornmølle: Dagligt
Foderanlæg: Dagligt

Tiltag mod støjkloder:

Flere af støjkloderne er placeret i lukkede bygninger, fx højtryksrenser og foderanlæg.

Kompressor til foderanlæg er placeret på vibrationsfri belægning.

Det forsøges så vidt muligt at holde støjperioden inden for normal arbejdstid.

Ansøgers vurdering:

Arbejdsgange, der kan give anledning til støj, ændres ikke i forbindelse med det ansøgte projekt, og det vurderes derfor, at gener i forbindelse med støjende aktiviteter er af meget begrænset karakter.

Transport

Ansøger oplyser, at der er etableret to tilkørselsveje til gårdanlægget. Disse veje sikrer, at trafikken afvikles hensigtsmæssigt med de hensyn, der skal tages til naboer, veterinære forholdsregler osv. Det vurderes, at der ved udkørsel fra anlægget er gode oversigtsforhold.

Der køres med husdyrgødning i vækstsæsonen. Til arealerne inden for ca. 3 km anvendes der typisk gyllevogne, der laster ca. 25 tons. Til arealer længere væk anvendes lastbiler, der laster ca. 33 tons.

Antallet af årlige transporter med foder til ejendommen er ca. 50 og vil forblive uændret, da størrelsen af læs afpasses besætningsstørrelsen. Transporterne af korn vil primært foregå i høst, mens øvrige fodertransporter vil være jævnt fordelt hen over året og typisk foregå inden for alm. arbejdstid.

Kørsel i forbindelse med afhentning af dyr vil forblive uændret. Tidspunkt for afhentning af dyr vil typisk være inden for alm. arbejdstid. Grunden til at antal transporter med dyr vil være uændret er størrelsen på de læs dyr der afhentes. Fremadrettet vil der sælges flere dyr samlet i større "portioner" fremfor, som det er i dag, små læs med få antal dyr.

Kørsel i forbindelse med levering af brændstof og andre varer vil være på uændret, ubetydeligt niveau.

Det tilstræbes at holde kørslen i spidsbelastningsperioderne inden for normal arbejdstid.

Ansøger har afgivet oplysninger om transportomfanget jf. nedenstående skema.

Transporter	Nudrift antal/år	Ansøgt drift antal/år	Tidsinterval	Hyppighed
Lastbil				
Foder	50	50	I normal arbejdstid	1 pr. uge
Sækkevarer/løsvare	50	50	I normal arbejdstid	1 pr. uge
Døde dyr	52	52	I normal arbejdstid	1 pr. uge

Brændstof	0	0		
Avlsdyr og smågrise ud	104	104	I normal arbejdstid	2 pr. uge
Søer ud	50	50	I normal arbejdstid	1 pr. uge
Smågrise til Trøllundgård	52	52	I normal arbejdstid	1 pr. uge
Traktor				
Gylle	175	215	I normal arbejdstid	I sæson
Korn	200	200	I normal arbejdstid	Primært i høst
I alt	733	783		

Tabel 8: Transport før og efter udvidelse

Udvidelsen medfører en udvidelse af transportbehovet på ca. 7 %, som stammer fra øget transport af gylle.

Kommunens vurdering

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmestliggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. I den eksisterende godkendelse fra 2011 er der stillet vilkår om overholdelse af disse grænseværdier (vilkår 45), hvilket overføres til denne nye godkendelse.

Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget kan drives, uden at dette medfører støjgener, herunder i betragtning af afstanden til følsomme omgivelser. I godkendelsen fra 2011 er der stillet vilkår om (vilkår 44), at virksomheden skal planlægge flest mulige støjende aktiviteter afviklet i dagperioden og være særlig agtpågiven omkring støjfrembringelse i natperioden, herunder fra mobile støjklender. Dette vilkår overføres til denne nye godkendelse.

Miljøstyrelsen har i orientering nr. 9/1997⁹ opstillet orienterende grænseværdier for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer. Grænseværdierne gælder indendørs i boliger mv. Det er kommunens vurdering, at husdyrbruget på Gilbjergvej 21 i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjklender til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som kan medføre gener i omgivelserne.

På den baggrund finder kommunen ikke, at der i denne godkendelse skal fastsættes vilkår med grænseværdier for disse påvirkninger. For at give mulighed for myndighedsmæssige indgreb stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må medføre påvirkninger i omgivelserne med lavfrekvent støj, infralyd eller vibrationer, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige. Tilsynsmyndigheden har herudover mulighed for at kræve evt. påvirkninger nærmere undersøgt, jf. § 53 i Husdyrbrugloven.

Det er kommunens vurdering, at transport til og fra ejendommens anlæg kan gennemføres, uden at det vil medføre væsentlig påvirkning af omgivelserne.

⁹ Miljøstyrelsens orientering nr. 9/1997 "Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø".

For at sikre mulighed for indgreb er der i den eksisterende godkendelse stillet vilkår om, at Billund Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning (vilkår 64). Desuden er der stillet vilkår til transport og transportarealer på ejendommen, samt transport til og fra ejendommen (vilkår 46 – 49).

Disse vilkår overføres til denne nye afgørelse.

Støv, fluer og skadedyr

I ansøgningen vurderes, at håndtering af foder ikke vil medføre nævneværdige støvgener for omgivelserne, da foderet opbevares i siloer placeret udendørs eller i foderladen, og da foderet så vidt muligt håndteres i lukkede systemer. Halm opbevares indendørs i foderladen.

Støv fra bedriftens interne transportere samt støv fra de forskellige transportere til og fra husdyrbruget, forventes ikke at blive mere hyppigt forekommende.

Samlet set vurderes det, at produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støvgener ved de omkringliggende nabo-beboelser. Arbejdsgange, der kan give anledning til støv, ændres ikke i forbindelse med udvidelsen, og ovennævnte tiltag til begrænsning af støvgener er effektive.

I ansøgningen oplyses, at der i forbindelse med dyreholdet kan forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Ansøger oplyser, at der foretages rottebekæmpelse og biologisk og kemisk fluebekæmpelse efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Rottebekendtgørelsen¹⁰.

Det vurderes i ansøgningen, at der er taget de nødvendige forholdsregler for rotte- og skadedyrsbekæmpelse.

Kommunens vurdering

Støvudvikling kan opstå ved håndtering af foder og halm, og ved kørsel med landbrugsmaskiner, hvilket dog må vurderes at være begrænset. Det er kommunens vurdering, at de ansøgte ændringer ikke vil medføre væsentlig forøgelse af virksomhedens støvpåvirkning eller skadedyrsfrebringelse, og at ejendommen kan drives, uden at dette medfører væsentlig påvirkning af omgivelserne fra støv og skadedyr.

For at sikre mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener er der i godkendelsen fra 2011 fastsat vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til fluegener i omgivelserne, som tilsynsmyndigheden finder, er væsentlige, og der er stillet krav om egenkontrol og afhjælpende foranstaltninger, hvis der sker væsentlig fluepåvirkning (vilkår 52). I vilkår 50 er der stillet krav vedrørende

¹⁰ BEK nr. 1723 af 17/12/2017 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter

støvfrembringelse fra transport, og i vilkår 53 er der stillet krav om opbevaring af foder, så der ikke er risiko for tilhold af skadedyr. Endelig er der stillet krav om, at fluer bekæmpes iht. de veterinære bestemmelser (vilkår 51).

Disse vilkår overføres til denne nye godkendelse.

Lys

Det er oplyst, at der etableres dagslysstyring i den nye stald, der slukker lyset, når der kommer tilstrækkeligt med sollys ind. Automatikken sørger for, at lamperne ikke hele tiden tændes og slukkes. Som regel slukkes lyset først, når der har været tilstrækkeligt sollys i et par minutter. I staldene er der også etableret LED-belysning. Udendørs belysning er sensorstyret. Der etableres alene udendørs orienteringsbelysning – ikke udendørs arbejdslys.

Der anvendes lys i staldene indenfor normal arbejdstid, det vurderes ikke at give gener for omkringboende, da der er forholdsvis langt til nærmeste nabo. Ligeledes vil udendørs belysning kun være tændt efter behov og vil heller ikke genere omkringboende.

I husdyrbrugets eksisterende miljøgodkendelse fra 2011 fremgår om belysning omkring de eksisterende driftsbygninger, at der etableres udendørsbelysning i form af orienteringslys langs vej og facade.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at ejendommen efter den ansøgte udvidelse fortsat kan drives, uden at dette medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne.

For at sikre mulighed for myndighedsmæssigt indgreb overfor gener er der i godkendelsen fra 2011 fastsat vilkår om, at virksomheden ikke må give anledning til lyspåvirkning, som tilsynsmyndigheden finder væsentlig (vilkår 54). For at forebygge lyspåvirkning fra fremtidige bygninger, er der endvidere stillet vilkår om, at eventuelle nye udendørs lamper skal ophænges lavt og med afskærmet lyskilde, så lysets spredning begrænses til det nødvendige operationsområde, samt at ny belysning i stalde skal anbringes, så lyset ikke kastes direkte ud gennem vinduer og åbninger i bygningen (vilkår 11).

Disse vilkår overføres til denne nye afgørelse.

Landskab og kulturmiljø

Ansøger har om landskabspåvirkninger oplyst, at det eksisterende anlæg er indpasset i landskabet både hvad angår udformning, farvevalg samt beplantning. Den nye staldbygning til avlsdyr vil blive opført i samme materialer som det eksisterende anlæg.

Ansøger har undersøgt anlæggets placering i forhold til forskellige udpegninger i Kommuneplan 2017 – 29, som viser, at ejendommen ligger uden for en række udpegninger af områder med særlig landskabelig værdi.

Endvidere har ansøger undersøgt placeringen af diger og gravhøje i lokalområdet og vurderer, at udvidelsen ikke vil kunne påvirke disse.

Kommunens vurdering

De ansøgte udvidelser og ændringer er i overensstemmelse med kravet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 22 placeret i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer.

Ejendommen ligger ikke i områder, som i henhold til kortlægningen i Danmarks Miljøportal og Kommuneplan 2017 - 2029, er omfattet af fredninger eller bygge- og beskyttelseslinjer.

Gilbjergvej 21 er beliggende i et landbrugslandskab med spredtliggende gårde. Ejendommen ligger i et område, der i kommuneplanen er udpeget til jordbrugsformål, som i henhold til kommuneplanens retningslinjer hovedsageligt skal anvendes til jordbrugserhverv. Ejendommen ligger udenfor udpegede områder, som i kommuneplanen er omfattet af retningslinjer af hensyn til naturmæssige, landskabelige, geologiske eller kulturhistoriske værdier.

Ejendommen ligger indenfor et område, som i kommuneplanen er udpeget som skovrejsningsområde.

Om områder til skovrejsning fremgår af kommuneplanens retningslinjer, at områder udpeget til skovrejsningsområder, skal beskyttes mod arealanvendelser og anlæg, der kan virke hindrende for skovtilplantning. Af kommuneplanens redegørelse fremgår, at kommunerne i Trekantområdet for at fremme skovrejsningen mest muligt også udpeger områder, hvor der er privat interesse i at rejse ny skov. Udpegning af skovrejsningsområder forhindrer ikke, at området fortsat kan anvendes som hidtil, og der er heller ikke nogen pligt til at plante skov. Udpegning åbner mulighed for at opnå støtte til skovrejsning.

Det er kommunens vurdering, at de ansøgte bygnings- og anlægsmæssige ændringer og udvidelser er i overensstemmelse med den eksisterende kultur- og landskabsmæssige anvendelse i området og med det tiltænkte formål.

Samlet set er det kommunens vurdering, at de ansøgte ændringer og udvidelser ikke vil ændre oplevelsen af landskabet væsentligt.

Driftsforstyrrelser og uheld

Det er oplyst i ansøgningen, at der vil blive ophængt beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, udslip af gylle eller brand.

I forbindelse med den almindelige kontrol med den daglige drift kontrolleres de tekniske installationer og hjælpemidler løbende for at imødegå driftsforstyrrelser og uheld.

I husdyrbrugets eksisterende miljøgodkendelse fra 2011 fremgår bl.a. følgende om driftsforstyrrelser og uheld:

Der sker ikke markdrift fra Gilbjerggaard, hvorfor der ikke opbevares eller håndteres kemikalier.

Om uheldsrisici i forbindelse med håndtering og opbevaring af gylle oplyser ansøger, at der, før der bliver pumpet gylle fra forbeholderen til gyllebeholderne, kontrolleres, om der er plads i gyllebeholderen. Derudover er der under pumpningen løbende opsyn. Sådan som forbeholderen og gyllekanalerne konstrueres, kan der ikke ske overløb ved udslusning af gylle fra staldene.

Omkring gyllebeholderne kommer der lukkede omfangsdræn og pejlebrønde, som bl.a. inspiceres i forbindelse med tømning af gyllebeholderne. Omfangsdrænets primære formål er at tjekke grundvandstanden, så beholderen ikke tømmes i niveau under grundvandsstand, idet tømning under grundvandsstand vil kunne forårsage brud på gyllebeholderens bundplade og dermed utæthed.

Kommunens vurdering

Husdyrbrugets anlæg ligger udenfor områder, der i Danmarks Miljøportal og MiljøGis er udpeget som områder med særlige drikkevandsinteresser eller som indvindingsområder og indvindingsoplande.

Af Billund Kommunes tilsynsrapport fra tilsyn på husdyrbruget den 9. november 2016 fremgår om olietanke, at der ved kornsiloerne er to identiske fyringsolietanke fra 2004 på 1.800 l med G-nr 51-5323. Den ene tank har serienr. 0702397 og den anden tank har serienr. 0702385. Olietankene skal senest sløjfes i 2044.

Det fremgår af vilkår 55 i den eksisterende godkendelse fra 2011, at husdyrbrugets olietanke skal drives efter gældende Olietankbekendtgørelse, som fastlægger reglerne for tankenes indretning, drift, vedligeholdelse og sløjfning med henblik på at sikre mod forurening. Kommunen fører tilsyn efter bekendtgørelsen med, at reglerne overholdes, herunder at der er foretaget korrekt anmeldelse af ejendommens olietanke.

Vilkår 55 overføres til denne nye godkendelse, idet vilkårets henvisning til Olietankbekendtgørelsen opdateres til den aktuelt gældende bekendtgørelse.

For at sikre mod forurening fra oplag af kemikalier, samt oplag af olie (oplag ud over oplag reguleret af Olietankbekendtgørelsen), er der i godkendelsen fra 2011 stillet vilkår om, at olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan tilledes jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip (vilkår 57). Vilkåret overføres til denne nye godkendelse.

Der er stillet vilkår om, at tankning skal ske på et tæt, befæstet areal og således, at spild ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, og at tankpistol ikke må kunne fastlåses i åben stilling (vilkår 58). Vilkåret overføres til denne nye godkendelse, idet der til kravet om tankpistol tilføjes, at denne kan tillades fastlåst i åben stilling, hvis pistolen er udstyret med en automatisk stopfunktion, som afbryder pumpning, når tanken er fuld.

Der er stillet vilkår om (vilkår 56), at der til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan for ejendommen, og at denne skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende. Desuden er der stillet vilkår om, at virksomheden skal alarmere alarmcentralen ved uheld, som medfører risiko for forurening af miljøet (vilkår 59). I forhold til at forebygge forurening fra gyllehåndtering har kommunen vurderet, at Husdyrgødningsbekendtgørelsens regler generelt er tilstrækkelige til at sikre mod

forurening fra gyllehåndtering. I den eksisterende godkendelse fra 2011 er der derfor alene stillet vilkår om opsyn ved pumpning af gylle (Vilkår 30).

Disse vilkår overføres til denne nye afgørelse.

Med henblik på at hindre, at lækageuheld på gylletankene skulle kunne blive tilført en sø vest for husdyrbrugets siloer, blev der i godkendelsen fra 2011 stillet vilkår om etablering af en jordvold omkring gyllebeholderne. Gyllebeholdernes placering blev efterfølgende ændret i forbindelse med tillægsgodkendelsen fra 2012, hvorfor vilkåret blev ophævet.

Projektets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold

Kommunen skal i henhold til § 33 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved godkendelse vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak, som skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige miljøpåvirkninger af kategori 1-, 2-, og 3-natur:

- Kategori 1-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, der fremgår af bilag 3, pkt. D i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, uanset størrelse, hvis de er beliggende inden for et Natura 2000-område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 2-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Natura 2000-områder, jf. § 7 i Husdyrbrugloven, i form af
 - a) højmoser,
 - b) lobeliesøer,
 - c) heder, der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) overdrev, der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.
- Kategori 3-natur: De ammoniakfølsomme naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1-natur eller kategori 2-natur, og som er beliggende uden for Natura 2000-områder, i form af
 - a) heder, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
 - b) moser, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
 - c) overdrev, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
 - d) ammoniakfølsomme skove.

I bekendtgørelsen er der for ovennævnte naturtyper fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniakdepositioner fra husdyrbrug. Af bekendtgørelsen fremgår, at kommunen i særlige tilfælde kan stille vilkår, som rækker udover beskyttelsesniveauet fastsat i bekendtgørelsen.

I henhold til § 7 og § 10 i Habitatbekendtgørelsen¹¹ skal kommunens vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter.

Anlæggets nærhed til kategori 1- og 2-natur

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven kan etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug ikke tillades indenfor eller i en afstand på mindre end 10 m til kategori 1- og 2-natur.

Billund Kommune kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at de ansøgte udvidelser og ændringer overholder de krævede afstande.

Ammoniakdeposition i naturområder fra anlægget

I ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakemissioner, som viser, at den samlede emission efter den ansøgte udvidelse bliver på 5.518 kg N/år. Dette indebærer en meremission i forhold til nudriften på 2.543 kg N/år, og en meremission i forhold til driften for 8 år siden på 5.518 kg N/år, idet husdyrbruget endnu ikke var etableret på det tidspunkt.

I ansøgningssystemet er der foretaget beregninger af anlæggets ammoniakdeposition i en række naturtyper i et område omkring anlægget. Indhold og resultater af beregningerne er vist i skemaet nedenfor, hvor også oplysninger om naturtyperne er opført.

Naturpunkt	Naturkategori	Naturtype	Afstand fra anlægget (m)	Merbelastning (Kg N/år)	Merbelastning 8 år (Kg N/år)	Totalbelastning (Kg N/år)	Ruhed natur
kategori 1 natur	1	Randbøl Hede	3416	0	0	0	Bn
kategori 1 natur	1	Hedeomr. Ved St. Råbjerg	3466	0	0	0	Bn
Hede	2	Hede	1763	0	0	0	Bn
1. Overdrev	3	Overdrev	458	0,3	0,7	0,7	Bn
2.	3	Hede	654	0,1	0,2	0,2	Bn

¹¹ BEK nr. 926 af 27/06/2016 – Bekendtgørelse om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Hede							
3. Eng	-	Eng	421	0,2	0,3	0,3	Bn
A. NH4 skov	3	NH4 skov	942	0,1	0,1	0,1	Skov
B. NH4 skov	3	NH4 skov	710	0,1	0,2	0,2	Skov

Tabel 9. Ammoniakdepositionen i omliggende natur

I beregningerne er det lagt til grund, at ruheden i naturpunkterne er "Blandet natur med lav bevoksning", bortset fra de potentielt ammoniakfølsomme skovområder, hvor der er anvendt ruheden "Skov". I beregningerne er det lagt til grund, at ruheden i alle oplande mellem anlægget og naturpunkterne er "Landbrug". Billund kommune finder, at de anvendte ruheder er det mest korrekte grundlag.

Ammoniakpåvirkning af kategori 1- og 2-natur

Det fremgår af § 25 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den tilladte totaldeposition i Kategori 1-natur reduceres afhængigt af, om der er andre husdyrbrug, som medfører påvirkning i det samme område. Det er oplyst i ansøgningen, at der ikke er kumulation med ammoniakdeposition fra andre husdyrbrug.

Da den beregnede totaldeposition for Gilbjergvej 21 er nul, er det dog uden betydning, om der indregnes reduktion for kumulation, idet der under alle omstændigheder tillades en maksimal totaldeposition på 0,2 kg N/år i Kategori 1-natur.

I ansøgningen i Husdyrgodkendelse.dk er der foretaget beregninger af ammoniakdepositionen i 1 stk. kategori 2-natur (hede), jf. ovenstående skema. Kommunen kan på baggrund af nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk konstatere, at der ikke er andre kategori 2-naturarealer indenfor relevante afstande fra anlægget.

Totaldepositionen af ammoniak fra husdyrbruget må i henhold til § 26 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ikke overstige 1,0 kg N/år i kategori 2-natur, hvilket overholdes, jf. beregningsresultaterne i ovenstående tabel.

På baggrund af en gennemgang af det ansøgte projekt og en sammenstilling med naturområder i nationale datasæt i kortlægningen i Husdyrgodkendelse.dk kan kommunen konstatere, at bekendtgørelsens generelle beskyttelsesniveauer ikke medfører, at der skal stilles særlige krav til ammoniakfordampningen.

I ovenstående afsnit "Stalde og produktioner" og "Gødningsproduktion og -opbevaring" har kommunen fastsat vilkår, som sikrer, at de i beregningerne forudsatte anlægsindretninger og driftsformer, som har betydning for ammoniaktabet til omgivelserne, bringes i anvendelse på husdyrbruget.

Natur omfattet af Habitatbekendtgørelsens regler, herunder Kategori 1-natur

Afstanden fra ejendommen til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, EF-habitatområde nr. 74 og EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 48, *Hedeområder*

ved Store Råbjerg, er ca. 3,4 km mod nord. Mod sydøst ligger EF-habitatområde nr. 71, *Randbøl Hede og klitter i Frederikshåb Plantage*, som ligger ca. 3,4 km fra ejendommen.

Hedeområder ved Store Råbjerg er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper. For gælder, at områdets centrale elementer er det store plantageområde, Gyttegård Plantage, og de store hede- og moseområder ved Store Råbjerg, Grene Sande og Præsteflod. Igennem området løber Grene Å, der er en del af Grindsted Å/Varde Å-systemet. Især næringsstofbelastningen fra luften udgør en trussel mod alle de registrerede naturtyper i beskyttelsesområdet. Ligeledes er tilgroning med bjergfyr en trussel.

Randbøl Hede og klitter i Frederikshåb Plantage er udpeget for at beskytte og bevare 11 habitatnaturtyper og en fugleart, Tinksmed. Habitattyperne omfatter primært indlandsklitter, dværgbuskesamfund, overdrev, kærsmfund samt en næringsfattig sø. I den nordlige del af Randbøl Hede ligger Frederikshåb Plantage. Især næringsstofbelastningen fra luften udgør en trussel mod alle de registrerede naturtyper i beskyttelsesområdet. Ligeledes er tilgroning med bjergfyr og hvidgran en trussel.

Da ejendommen er placeret ca. 3,4 km fra Natura 2000 områderne, vil en øget ammoniakemission fra ejendommen ikke i sig selv kunne medføre en væsentlig påvirkning. I overensstemmelse med resultatet af beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk (jf. punkt 1 i ovenstående tabel) er det kommunens vurdering, at der i en afstand på 3,4 km ikke vil kunne måles hverken nogen mer- eller totaldeposition fra ejendommen.

Det er på ovenstående baggrund Billund Kommunes vurdering, at godkendelsen af det aktuelt ansøgte projekt på Gilbjergvej 21 ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af internationale beskyttelsesområder, hverken i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter.

Påvirkning af arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, herunder Kategori 3-natur

Om Kategori 3-natur fremgår af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 28, at kommunen skal vurdere, om der skal stilles krav til den maksimale merdeposition. Der kan dog ikke stilles skrappe krav end 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan endvidere i særlige tilfælde stille krav til den maksimale deposition, jf. § 35, stk. 2 – 5, hvis der er tale om en væsentlig påvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteresser.

Kategori 3-natur omfatter jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 :

- a) heder, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
- b) moser, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse,
- c) overdrev, der er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og
- d) ammoniakfølsomme skove

Påvirkningen af ammoniakfølsomme skove er vurderet særskilt nedenfor.

Inden for en radius af 1.000 meter fra ejendommen ligger flere udpegede § 3 arealer. Der er i husdyrgodkendelse.dk beregnet merbelastning og totalbelastning til

to repræsentative kategori 3-naturpunkter, jf. ovenstående skema, bestående af et overdrev og en hede. Disse naturarealer er vist i bilag 5 som hhv. punkt 1 og 2.

Da hverken mer- eller totaldeposition på de nævnte naturarealer overstiger 1 kg N/ha/år, er det kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på arealerne.

Punkt 3 i bilag 5 repræsenterer en § 3 registreret eng. Enge er ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Med en mer- og totaldeposition på under 1 kg N/ha/år er det kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på engen.

Påvirkning af ammoniakfølsom skov

942 m syd for ejendommen og ca. 710 sydøst for ejendommen ligger to potentielt ammoniakfølsomme skovarealer (punkt A, Frederikshåb Plantage, hhv. B i bilag 5). Ammoniakfølsom skov (Kategori 3-natur iht. § 2 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) er arealer uden for Natura 2000-områder,

- hvor der har været skov i mere end 200 år, så der er tale om gammel "skovjordbund", og
- skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, så jordbunden ikke har været dyrket mark i mere end 200 år, eller
- der er tale om skov med naturskovsindikerende arter eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen »Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove«, og hvor arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.

I ansøgningen er der foretaget beregninger af husdyrbrugets ammoniakdeposition i disse skovarealer, som viser, at totaldeposition, merdeposition (nudrift) og merdeposition (8-årsdrift) ved det fjerneste skovområde er hhv. 0,1, 0,1 og 0,1 kg N/år. Ved det nærmeste skovområde er disse værdier beregnet til hhv. 0,2, 0,1 og 0,2 kg N/år.

Da hverken mer- eller totaldeposition på de nævnte skovarealer overstiger 1 kg N/ha/år, er det kommunens vurdering, at der ikke vil kunne påvises en biologisk effekt på arealerne. Kommunen har derfor ikke fundet det relevant at foretage en konkret vurdering af, hvorvidt der er tale om ammoniakfølsom skov, jf. ovennævnte kriterier fra bekendtgørelsens § 2.

Udover ovennævnte naturtyper er der også en del søer i området. Hovedparten af næringsstofftilførslen til søer og vandhuller stammer fra afstrømning fra de tilstødende arealer. Kommunen har ingen gældende retningslinjer for søer, men forholder sig til, hvorvidt der er tale om søer, der burde behandles jf. reglerne i § 7 i Husdyrloven. Husdyrlovens § 7 omhandler ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger samt brunvandede søer og vandhuller. Kommunen vurderer, at ingen af søerne indenfor 1000 meter af anlægget hører til disse kategorier. Det er derfor kommunens vurdering, at det ansøgte projekt ikke medfører en væsentlig negativ påvirkning af søerne ved deposition af luftbåren ammoniak.

Kommunens vurdering

Bekendtgørelsens beskyttelsesniveau for ammoniakpåvirkningen er fastsat ud fra bedste videnskabelige viden, som sikrer, at der med overholdelse af dette beskyttelsesniveau ikke vil kunne påvises en biologisk ændring af naturområderne. Da udvidelsen overholder beskyttelsesniveauet for ammoniakdeposition på ammoniakfølsom natur beliggende nærmest ejendommen, er det kommunens vurdering, at beskyttelsesniveauerne ligeledes er overholdt for øvrig natur i nærområdet.

Samlet set er det Billund Kommunes vurdering efter gennemgang af de repræsentative § 3 områder inden for 1000 meter fra ejendommen, at der kan meddeles miljøgodkendelse til det ansøgte projekt, uden at det i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3 registreret natur med ammoniak.

På ovenstående baggrund, er det kommunens vurdering, at anlæggets ammoniakemission, herunder i forbindelse med andre planer og projekter, ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af nævnte naturforhold. Kommunen finder således ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en skærpelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til ammoniakfordampningen.

Påvirkning af beskyttede arter (Bilag IV fredede, rødlistede og gullistede)

Bilag IV arter

Arter der fremgår af Habitatdirektivets bilag IV, har i henhold til habitatdirektivets artikel 12¹² krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

Bilag IV arter, der kan have leve-, yngle- eller fødesøgningssted ved husdyrbruget på Gilbjergvej 21 eller ved ejendommens udbringningsarealer, kunne være løgfrø, stor vandsalamander, markfirben, vand-, syd- og langøret flagermus. Derudover vil Odderen sandsynligvis findes i tilknytning til flere af vandløbene i området. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller optaget på rødlisten.

Spidssnudet frø, løgfrø og stor vandsalamander

I Billund Kommune er spidssnudet frø almindelig udbredt. Dertil kommer nogle områder med særlige paddeinteresser udpeget i forbindelse med Ribe Amts Naturkvalitetsplan. I en række vandhuller i disse områder er paddefaunaen særlig rig, og her findes foruden spidssnudet frø og løgfrø, stor vandsalamander. Alle tre arter er på habitatdirektivets bilag IV, og løgfrøen er også rødlistet.

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*)

Yngler og lever forår og sommer i næringsfattige vandhuller uden fisk og ænder. De voksne individer lever en stor del af året på land, i skove og haver. Arten kan være ret almindelig i vandhuller midt ude på dyrkede marker. Trusler mod stor vandsalamander og årsag til artens tilbagegang er, at vandhullerne forurenes gennem for mange næringsstoffer og derfor gror til, og at der udsættes fisk og ænder i vandhuller.

¹² Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer)

Udyrkede bræmmer omkring vandhuller kan være med til at sikre, at vandet ikke bliver næringsbelastet, men samtidig er det vigtigt, at beplantning omkring vandhullerne holdes nede, så lys og varme kan nå vandet.

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*)

Findes overalt i Danmark, men er gået tilbage i antal. Den yngler i mange forskellige slags vandhuller og lever udenfor yngletiden på fugtige steder tæt på vandhullerne. Udover at arten er opført på bilag IV, er arten fredet og med på gulliste 1997.

Spidssnudet frø er gået tilbage på grund af mangel på passende leve- og ynglesteder, da mange vandhuller er blevet fyldt op, groet til eller forurenet, og moser og enge er blevet afvandet. Vandhuller mister også status som egnede levesteder, når der udsættes fisk eller ænder.

Etablering af nye vandhuller samt vedligeholdelse af eksisterende ved at hindre tilgroning vil medvirke til at bevare og øge bestanden af spidssnudet frø.

Løgfrø (*Pelobates fuscus*)

Løgfrøen karakteriseres som sårbar, og den samlede bestand i Danmark er gået voldsomt tilbage. Der findes endnu væsentlige bestande i dele af Billund Kommune samt et par andre steder i det tidligere Ribe Amts område. Billund Kommune har derfor en særlig forpligtigelse til at sikre løgfrøens levesteder.

Løgfrøen yngler i vandhuller, men findes mest på dyrkede marker hvor den graver sig ned i dagtimerne og kommer frem for at jage om natten. Udover mangel på passende yngleområder er en af truslerne mod løgfrøen, at store landbrugsmaskiner dræber frøerne, når der høstes, pløjes og harves på de marker, hvor dyrene opholder sig. Løgfrøen klarer sig bedst i landskaber, hvor landbruget ikke er så intensivt, eller hvor områderne ikke dyrkes.

Løgfrø er fredet og findes på habitatdirektivets bilag IV. Arter der fremgår af direktivets bilag IV, har i henhold til habitatdirektivets artikel 12 krav på streng beskyttelse, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

Odder (*Lutra lutra*)

Odderen forekommer ved vandløb og søer i store dele af Jylland og er registeret i Varde Å, Ansager Å og Grindsted Å. Det er derfor nærliggende at tro, at odderen vil være gæst i de vandløb, der ligger nær ejendommen eller i tilknytning til bedriftens udbringningsarealer. De største trusler mod odderen er fysisk ødelæggelse og forstyrrelse af yngle- og rasteområder.

Birkemus (*Sicista betulina*)

Birkemus hører til blandt Danmarks mest sjældne pattedyrarter. Arten er fundet i det vestlige Limfjordsområde og i et bælte tværs over Syddjylland fra Esbjerg til Ribe i vest til Vejle og Kolding i øst. Birkemus lever i områder, hvor fugtige arealer såsom enge, vandløbs- og vældområder står i tæt forbindelse med tørre biotoper i form af heder, afgræssede, stejle skrænter, ekstensivt dyrkede marker eller skov. Følgende vurderes at kunne have be-

tydelig skadelig indvirkning på arten: Dræning, opfyldning af vandhuller og væld m.v., samt ødelæggelse af diger, skrænter, overdrevsbakker m.v.

Kommunens vurdering

Der ligger flere § 3 registrerede søer inden for en afstand af 1000 meter fra anlægget. Der er registreret Bilag IV padder i flere af disse søer.

En miljøgodkendelse af det ansøgte projekt vil ikke medføre fysisk påvirkning af nærliggende vandløb eller søer, ligesom driften af ejendommen ikke vurderes at medføre øget forstyrrelse af nærliggende vandløb og søer.

Det er Billund Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt ikke vil have en væsentlig påvirkning på de omtalte Bilag IV arter eller deres levesteder.

Ud over de nævnte Bilag IV arter har Billund Kommune ikke kendskab til øvrige beskyttede arter, der kunne tænkes at blive påvirket af en godkendelse af det ansøgte projekt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

I ovenstående gennemgang er ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT indarbejdet i de enkelte afsnit. Herudover oplyser ansøger følgende:

Valg af staldsystemer

I den nye stald er der valgt staldsystemet delvis spaltegulv og drænet gulv. Dette skyldes, at gulvet med 50-75 % fast gulv stiller store krav til management i stalden. Såfremt det ikke er muligt at styre gødeadfærden i stierne, har det i praksis vist sig at være meget vanskeligt, at holde stierne rene. Gulvtypen vurderes således ikke at være driftssikker og er derfor fravalgt.

De eksisterende stalde er indrettet primært med delvis spaltegulv, som også er staldsystemer med lav ammoniakemission.

Valg af miljøteknologi

I de eksisterende stalde er der i forbindelse med, at staldene blev bygget, etableret gyllekøling samt luftrensning. Gyllekølingssystemet anvendes til opvarmning af staldene samt personalefaciliteter.

Der etableres gyllekøling i den nye stald. Gyllekølingen anvendes kun til reduktion af ammoniak, gyllekøling er desuden i januar 2018 godkendt til lugtreduktion i svinestalde.

Luftrensningsanlægget, der blev opsat på ejendommen i forbindelse med opførelsen af anlægget, er ikke længere på Miljøstyrelsens teknologiliste, af samme grund skal der derfor ikke regnes med den aktuelle reduktion fra luftrenseren. Der er heller ikke krav om en erstatning i form af anden teknologi der kan klare samme reduktionsprocent.

Valg af teknologi til opbevaring af husdyrgødning

I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen skal der etableres fast overdækning på nye gyllebeholdere, med mindre, der kan opretholdes et naturligt tæt flydelag.

Der skal altid etableres fast overdækning hvis en ny beholder placeres inden for en radius af 300 meter fra nærmeste nabo.

Der er fast overdækning på begge gyllebeholdere. Overdækning reducerer ifølge gældende normer ammoniakemissionen med 50 % forhold til naturligt flydelag.

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Husdyrgødning opbevares på følgende vis:

Beholderne er opført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige materialer. Beholderne er dimensioneret i forhold til kapaciteten, således at den kan modstå påvirkninger i forbindelse med omrøring, overdækning og tømning.

Der er etableret fast overdækning på gyllebeholderne. Ammoniakfordampningen fra gylletanken reduceres herved med ca. 50 % i forhold til naturligt flydelag.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Ved pålæsning af gyllevogn anvendes læssekran påmonteret gyllevognen, denne anordning suger gyllen fra tanken over i gyllevognen hvilket bevirker at spild undgås.

Transport:

Alle udbringningsarealer i 2018 ligger indenfor en radius på 3 km fra Gilbjergvej 21 og dermed tæt på ejendommen, hvilket nedsætter transporttiden og brændstofforbruget.

Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås

Management

På ejendommen anvendes følgende ledelses- og kontrolrutiner med henblik på styring af husdyrbrugets miljøforhold:

- Alle ansatte introduceres grundigt til nye arbejdsopgaver.
- De ansatte deltager i lovpligtige efteruddannelseskurser.
- Alle ansatte indgår i teams, hvor sammensætningen af erfarne og nyan-satte skal sikre oplæringen.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Der er opsat vandur.
Der tilsendes månedligt opgørelse af elforbrug fra energiselskabet.
- Der udarbejdes effektivitetsrapporter over forbruget af foder.
- Foderplaner revideres 1-2 gange om året med foderkonsulent for at sikre optimal foderudnyttelse.
- Der vil blive ophængt beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, udslip af gylle eller brand.
- Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager.
- Der foretages løbende service på ventilationsanlæg/foderanlæg, elkabler og pumper af autoriseret installatør.
- Der foretages løbende service på gyllekølingssystem.
- Alle elinstallationer efterses hvert 5. år.
- Der foretages rengøring af stalde og ventilationsanlæg efter fastlagt plan.
- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt.
- Gyllebeholderne følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år.

- Alle aktiviteter planlægges grundigt. Anlægget er indrettet på en logistisk optimal måde for transporter til og fra ejendommen såvel som den interne fordeling.
- Affald fjernes løbende fra ejendommen.
- Aftale med firma om rottebekæmpelse på ejendommen.

Kommunens vurdering

IE-husdyrbrug omfatter i henhold til § 16a, stk. 2, i Husdyrbrugloven, husdyrbrug med:

- 1) flere end 750 stipladser til søer,
- 2) flere end 2.000 stipladser til fedesvin (over 30 kg) eller
- 3) flere end 40.000 stipladser til fjerkræ.

For IE-husdyrbrug har EU udarbejdet en BAT-konklusion "Intensivt opdræt af fjerkræ eller svin", offentliggjort den 21. februar 2017, som på baggrund af EU's BREF – note "Intensivt opdræt af fjerkræ eller svin, juli 2003" anfører, hvad der betragtes som BAT.

På den baggrund er der i Husdyrbrugloven og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen optaget en række bestemmelser, som skal sikre, at der på IE-husdyrbrug anvendes BAT i bred forstand, hvilket ud over de direkte forureningspåvirkninger omfatter en række indretnings- og driftsmæssige forhold med hensyn til miljøpåvirkninger, affaldsfrembringelse og ressourceforbrug mv.

Husdyrbruget på Gilbjergvej 21 er et IE-husdyrbrug og er således omfattet af ovennævnte BAT-krav. I ovenstående miljøtekniske beskrivelse og vurdering af husdyrbruget er der i de enkelte afsnit redegjort for BAT-krav, der er implementeret som bestemmelser i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, herunder krav vedrørende ammoniakemissioner.

I forhold til de øvrige BAT-krav, jf. ovennævnte referencer, er der i skemaet i bilag 4 foretaget en systematisk vurdering af, om det eksisterende og fremtidige husdyrbrug i nødvendigt omfang bringer BAT i anvendelse.

Det er på ovenstående baggrund kommunens vurdering, at der med de valgte løsninger for anlæg og drift – herunder i sammenhæng med de stillede vilkår - træffes de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Denne miljøgodkendelse er meddelt på grundlag af, at de oplyste teknikker jf. bilag 4 bringes i anvendelse. På den baggrund bør husdyrbruget til enhver tid kunne redegøre for, at dette grundlag er til stede. Husdyrbrugets eksisterende anlæg og drift blev i 2011 godkendt på baggrund af en BAT-vurdering ud fra de dagældende BAT-referencer, og i godkendelsen fra 2011 blev der stillet vilkår om (vilkår 61), at virksomheden – på tilsynsmyndighedens anmodning - skal redegøre for, at husdyrbrugets anlæg og drift er i overensstemmelse med disse BAT-referencer, som var opstillet i godkendelsens bilag 4.

I denne afgørelse er der foretaget en revision af bilag 4, således at det svarer til det aktuelt gældende BAT-grundlag. I forlængelse heraf videreføres vilkår 61 i denne nye afgørelse, således at virksomheden skal kunne redegøre for, at indret-

ning og drift af det samlede husdyrbrug er i overensstemmelse med de oplyste teknikker i det nye bilag 4.

Ophør

I tilfælde af ophør af produktionen oplyser ansøger, at gyllekanaler, gylletanke, møddings- og ensilagepladser vil blive tømt og rengjort, således at der ikke er fare for forurening med husdyrgødning eller ensilagesaft.

Kommunens vurdering

I den eksisterende godkendelse fra 2011 er der stillet vilkår, som skal sikre, at der ved ophør af driften træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, og at gødning, spildevand og affald skal bortskaffes efter gældende regler og vilkår (vilkår 77). Dette er i overensstemmelse med krav om vilkårsstillelse, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 35, stk. 1, nr. 12. Vilkåret overføres til denne nye afgørelse.

Ved ophør af aktiviteter på husdyrbruget finder kapitel 4 b i lov om forurennet jord endvidere anvendelse, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 45, stk. 1. I § 45 er det defineret, hvad der forstås ved ophør. Af § 45, stk. 3, fremgår bl.a., at husdyrbrug senest 4 uger efter driftsophør skal anmelde dette til tilsynsmyndigheden med oplæg til en vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord.

Da disse krav reguleres direkte af bekendtgørelsens regler, skal der ikke fastsættes vilkår herom i denne afgørelse.

Alternative muligheder

Det er anført i den indsendte miljøkonsekvensrapport, at der, hvis udvidelsen ikke realiseres, vil være en mindre lugt- og ammoniakemission fra anlægget. Der vil også være mindre foderforbrug og produktion af husdyrgødning, men uændrede lagerfaciliteter. På udbringningsarealerne vil der være uændret anvendelse af husdyrgødning pr. ha og dermed uændret kvælstof- og fosforanvendelse, men naturligvis på færre ha.

Udvidelsen skal sikre, at der fortsat kan være en rentabel produktion og en god arbejdsplads med et passende antal medarbejdere på Gilbjergvej 21. Hvis udvidelsen ikke gennemføres, vil andre placeringer af en tilsvarende produktion blive overvejet. Det vil dog hverken miljømæssigt eller socioøkonomisk være mere gunstigt at etablere udvidelsen et andet sted, da projektet på Gilbjergvej 21 på alle måder er velplanlagt.

De eksisterende stalde er indrettet primært med delvis spaltegulv, som også er staldsystemer med lav ammoniakemission.

I de eksisterende stalde er der i forbindelse med, at staldene blev bygget, etableret gyllekøling samt luftrensning. Luftrensningsanlægget, der blev opsat på ejendommen i forbindelse med opførelsen af anlægget, er ikke længere på Miljøstyrelsens teknologiliste, af samme grund skal der derfor ikke regnes med den aktuelle reduktion fra luftrenseren. Gyllekølingssystemet anvendes til opvarmning af staldene samt personalefaciliteter.

I den nye stald er der valgt staldsystemet delvis spaltegulv og drænet gulv. Dette skyldes, at gulvet med 50-75 % fast gulv stiller store krav til management i stalden. Såfremt det ikke er muligt at styre gøde adfærden i stierne, har det i praksis vist sig at være meget vanskeligt, at holde stierne rene. Gulvtypen vurderes således ikke at være driftssikker og er derfor fravalgt.

Der etableres gyllekøling i den nye stald. Gyllekølingen i ejendommens eksisterende stalde og den nye stald anvendes til reduktion af ammoniakfordampningen fra anlægget.

Kommunens vurdering

I henhold til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, afsnit C og D, skal ansøgere om godkendelse efter lovens § 16a, stk. 2, oplyse om rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, herunder væsentlige alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger, og som er relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgte indvirkninger på miljøet.

Den ansøgte placering af den nye stald i tilknytning til de eksisterende stalde begrænser anlæggets samlede udstrækning i landskabet. Ved den valgte placering af stalden syd for de eksisterende stalde orienteres udvidelsen væk fra de nærmeste beboelser. Det er kommunens vurdering, at den ansøgte udvidelse kan gennemføres på den ansøgte placering med en acceptabel miljømæssig påvirkning, og at andre placeringer af udvidelserne ikke vil kunne medføre væsentlige reduktioner i påvirkningerne, hvorfor ansøgers logistiske ønsker vedrørende indretningen bør imødekommes.

Kommunen finder ikke, at det ansøgte indebærer miljøpåvirkninger, som medfører, at der bør foretages yderligere vurderinger af alternativer.

Samlet vurdering

Billund Kommune vurderer, at der med de fastsatte vilkår kan meddeles godkendelse til etablering og drift af husdyrbruget med de ansøgte udvidelser og ændringer, da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne sårbarhed og kvalitet, samt
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige indvirkninger på miljøet.
- Energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt.
- Mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet.
- Produktionsprocesserne er optimeret i det omfang det er muligt.
- Affaldsfrembringelse undgås, og affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages.
- Der i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik.

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

Bilag

- Bilag 1: Lokalisering af husdyrbruget
- Bilag 2: Husdyrbrugets indretning
- Bilag 3: Eksisterende og fremtidige produktionsarealer
- Bilag 4: BAT-skema
- Bilag 5: Beskyttet natur indenfor 1.000 m fra anlægget
- Bilag 6: Vilkår i tidligere afgørelser